

Haalbaarheid van een regionale zwemvoorziening

Gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo

Datum

15 mei 2012

Referentie

1201AT

In opdracht van

Gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	4
1.1	Situatieschets	4
1.2	Onderzoeksopdracht	4
1.3	Opbouw rapportage	4
Hoofdstuk 2	Huidige situatie	5
2.1	De Witte Brug	5
2.2	De Beeck	7
2.3	Het Baafje	9
Hoofdstuk 3	Omgevingsanalyse	11
3.1	Zwemvoorzieningen	11
3.2	Demografische ontwikkeling	12
3.3	Zwembadtrends	15
Hoofdstuk 4	Configuratie regionaal zwembad	17
4.1	Uitgangspunten	17
4.2	Toekomstige vraag per gemeente	17
4.3	Naar een regionale configuratie	20
4.4	Beperkte variant	24
4.5	Minimumvariant	25
4.6	Ongewijzigd beleid	26
4.7	Conclusie	29
Hoofdstuk 5	Locatie regionaal zwembad	30
Hoofdstuk 6	Conclusies en vervolg	31
6.1	Conclusies	31
6.2	Vervolg	31
Bijlage 1	Exploitatie De Witte Brug	i
Bijlage 2	Exploitatie De Beeck	ii
Bijlage 3	Exploitatie Het Baafje	iii
Bijlage 4	Zwemvoorzieningen in de omgeving	iv
Bijlage 5	Demografische ontwikkeling sinds 2000	vii
Bijlage 6	Demografische prognose	ix
Bijlage 7	Indicatieve exploitatieraming optimale variant	xii
Bijlage 8	Indicatieve exploitatieraming beperkte variant	xiii
Bijlage 9	Indicatieve raming minimumvariant	xiv
Bijlage 10	Raming De Witte Brug bij ongewijzigd beleid	xv
Bijlage 11	Raming Het Baafje bij ongewijzigd beleid	xvi

1.1 Situatieschets

In 2011 heeft Drijver en Partners in opdracht van de gemeente Castricum de rapportage "Zwemmen in Castricum" opgesteld. Daarin is ook op de optie van regionale samenwerking ingegaan. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente Castricum contact gezocht met de gemeenten Bergen en Heiloo. Vervolgens hebben deze drie gemeenten besloten om gezamenlijk opdracht te verlenen voor een breed haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden van een regionaal zwembad.

Bij dit onderzoek gelden bereikbaarheid, een centrale ligging, verkeersstromen, het openbaar vervoer, aanrijtijden van de hulpdiensten, duurzaamheid en energie als belangrijke algemene aandachtspunten voor een mogelijke locatie. Daarnaast heeft elke gemeente nog haar eigen uitgangspunten en accenten.

1.2 Onderzoeksopdracht

Op basis van de situatieschets luidt de onderzoeksopdracht als volgt:

"Voer een breed opgezet haalbaarheidsonderzoek uit naar de mogelijkheden van een regionaal zwembad voor de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo, op grond waarvan de drie gemeenteraden passende en toekomstbestendige beleidskeuzes kunnen maken."

1.3 Opbouw rapportage

De rapportage is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2 beschrijft en analyseert de huidige situatie van de bestaande zwembaden;
- in hoofdstuk 3 wordt een omgevingsanalyse uitgevoerd;
- hoofdstuk 4 gaat in op de toekomstige vraag en bijbehorende (regionale) configuratie;
- in hoofdstuk 5 wordt op de potentiële locaties van een regionaal zwembad ingegaan;
- hoofdstuk 6 bevat de belangrijkste conclusies en het vervolg.

De bijlagen bevatten:

- de exploitatieoverzichten van De Witte Brug, De Beeck en Het Baafje (bijlagen 1, 2 en 3);
- een overzicht van de zwemvoorzieningen in de omgeving (bijlage 4);
- de demografische ontwikkelingen sinds 2000 en de demografische prognoses (bijlagen 5 en 6);
- indicatieve exploitatieprognoses van de optimale variant, de beperkte variant en de minimumvariant van een regionaal zwembad (bijlagen 7, 8 en 9);
- de exploitatieramingen voor De Witte Brug en Het Baafje bij ongewijzigd beleid (bijlagen 10 en 11);
- een indicatieve exploitatieprognose van een zwembad in Egmond (bijlage 12).

2.1 De Witte Brug

2.1.1 Aanbod

De Witte Brug is gelegen in het zuiden van de kern Castricum in de gelijknamige gemeente (ruim 34.000 inwoners). De accommodatie dateert van 1989. Het zwembad is eigendom van Stichting Over de Brug en wordt beheerd door Stichting De Witte Brug. De accommodatie bestaat uit een wedstrijdbad (25 x 12,5 meter) met over de helft een beweegbare bodem en een recreatiebassin met een kleine glijbaan. Daarnaast zijn er een peuterbad, een whirlpool, een Turkse tuin, saunafaciliteiten, solaria/zonnebanken en een beperkte horeca. In totaal beschikt het zwembad over circa 462 m² zwemwater.

De Witte Brug biedt een divers palet aan activiteiten aan:

- recreatief zwemmen: gezinszwemmen, banenzwemmen, naturistenzwemmen;
- aquasportactiviteiten: aquajogging, aquabody mix, aquarobic, hydrofit, trimzwemmen, aquamedisch zwemmen / reacteringszwemmen, fibroswim;
- zwangerschapszwemmen;
- baby-/peuter-/kleuterzwemmen;
- 50-plus sportief: Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO), aquarobic, aquajogging;
- leeszemmen: ABC-zwemmen, zwemvaardigheid, snorkelen, voor volwassenen;
- schoolzwemmen;
- verhuur aan verenigingen.

2.1.2 Bezoek

Ontwikkeling

Het totaal aantal bezoekers van De Witte Brug schommelt in de afgelopen jaren rond de 150.000. Zoals uit de volgende tabel blijkt, is dat aantal inclusief het 'overige' bezoek, dat bestaat uit bezoek aan de Turkse tuin, de sauna en de solaria/zonnebanken. Het bezoek aan de zwemactiviteiten is derhalve wat lager en ligt tussen 140.000 en 150.000.

In 2011 was het aantal bezoekers echter lager dan 140.000. De afname ten opzichte van 2010 wordt voornamelijk door het schoolzwemmen veroorzaakt. Het bezoek van die activiteit is vergeleken met het voorgaande jaar namelijk met 13% gedaald. Uit meer gedetailleerde cijfers blijkt, dat het verschil vooral in de periode september tot en met december is gemaakt. Dat heeft zeer waarschijnlijk te maken met het feit, dat een aantal scholen met ingang van het schooljaar 2011 – 2012 heeft besloten om niet langer schoolzwemmen aan hun leerlingen aan te bieden.

jaar	2007	2008	2009	2010	2011
recreatief zwemmen	28.817	28.681	31.574	30.010	29.806
doelgroepen	15.580	14.312	14.575	14.793	14.483
leszwemmen	35.773	35.052	34.427	34.131	33.636
verenigingen	33.678	33.028	34.913	31.976	31.885
schoolzwemmen	29.829	31.270	33.114	30.428	26.536
totaal zwemmen	143.677	142.343	148.603	141.338	136.346
overig	5.793	4.877	3.509	3.230	3.191
totaal	149.470	147.220	152.112	144.568	139.537

tabel 2.1: bezoek De Witte Brug 2007 – 2011

Bezetting en animocijfer

Het aantal bezoekers per vierkante meter zwemwater lag in de afgelopen jaren rond de 300 (exclusief 'overig' bezoek). Dat is hoog. Het landelijk gemiddelde voor overdekte zwembaden ligt op 255 en vanaf 300 bezoekers per vierkante meter wordt van een 'vol' zwembad gesproken. Het zwembad wordt dus zeer goed bezet.

In de eerdergenoemde rapportage "Zwemmen in Castricum" uit 2011 bleek, dat het verzorgingsgebied van De Witte Brug de gemeente Castricum omvat. Dat betekent dat het totale animocijfer¹ van het zwembad in de afgelopen jaren gemiddeld 4,1 bedroeg (exclusief 'overig' bezoek). Dat is lager dan het landelijk gemiddelde voor overdekte zwembaden van 4,5. Gezien de hoge bezetting van het zwembad zal het echter moeilijk worden om het bij dat animocijfer behorende bezoekersaantal van ruim 155.000 te accommoderen.

Wat betreft de animocijfers van de verschillende soorten activiteiten valt vooral het recreatief zwemmen wat tegen ten opzichte van de landelijke gemiddelden. Daarentegen zijn de cijfers van leswemmen en verenigingen juist hoog. Gezien het karakter van het bad en de nabijheid van het – meer op recreatief zwemmen georiënteerde – bad in Heemskerk (zie paragraaf 3.1) is dat niet verwonderlijk.

jaar	2007	2008	2009	2010	2011
recreatief zwemmen	0,83	0,83	0,91	0,87	0,86
doelgroepen	0,45	0,41	0,42	0,43	0,42
leszwemmen	1,03	1,01	0,99	0,98	0,97
verenigingen	0,97	0,95	1,01	0,92	0,92
schoolzwemmen	0,86	0,90	0,95	0,88	0,77
totaal zwemmen	4,12	4,10	4,28	4,08	3,94
overig	0,17	0,14	0,10	0,09	0,09
totaal	4,29	4,24	4,38	4,17	4,03

tabel 2.2: animocijfer De Witte Brug 2007 – 2011

2.1.3 Exploitatie

In bijlage 1 zijn de exploitatiecijfers van De Witte Brug voor de periode 2008 – 2011 weergegeven. Daaruit blijkt dat het dekkingspercentage inclusief kapitaallasten gedurende de laatste jaren tussen de 61% en 65% schommelt. Exclusief kapitaallasten ligt het tussen de 70% en de 75%. Dat is prima in orde.

Naast het exploitatietekort bestaan de gemeentelijke lasten ten behoeve van het zwembad uit de eigenaarslasten, waaronder vooral de kosten voor groot onderhoud. Tot en met 2015 bedragen de gemiddelde jaarlijkse lasten voor groot onderhoud ruim € 130.000,-.

¹ Het animocijfer geeft weer hoe vaak een inwoner van het verzorgingsgebied jaarlijks gemiddeld het zwembad bezoekt.

2.1.4 Zwemmen in Castricum

Naast De Witte Brug bevindt zich in de gemeente Castricum nog een zwembad, namelijk openluchtzwembad Dampegheest in de kern Limmen. Per 1 januari 2013 wordt de gemeentelijke bijdrage aan dit zwembad beëindigd. Daarbij wordt getracht om de exploitatie aan een – door de Limmer gemeenschap op te richten – rechtspersoon over te dragen. Samen met de huidige exploitant van het bad zal die rechtspersoon alle mogelijkheden bekijken om continuering van het bad te bewerkstelligen. Daarnaast heeft de gemeente toegezegd eenmalig te zorgen voor een budget van € 25.000,- voor het opstarten van de exploitatie en de oprichting van de nieuwe rechtspersoon. Tevens worden de opstallen en de roerende goederen van het bad voor € 1,- aan de op te richten rechtspersoon overgedragen. De grond blijft eigendom van de gemeente. Voor gebruik en onderhoud dient een andere overeenkomst met de nieuwe rechtspersoon te worden opgesteld.

Ten opzichte van een inwonertal van ruim 34.000 is de aanwezigheid van een overdekt en een openluchtzwembad 'passend'. Het zwemaanbod wordt echter niet alleen door het aantal zwembaden bepaald, maar vooral door de grootte c.q. het aanbod van die baden. De Witte Brug biedt circa 462 m² overdekt zwemwater. Dat betekent een gemiddelde van 75 inwoners per vierkante meter zwemwater. Dit is ruim boven het landelijk gemiddelde, wat inhoudt dat de gemeente Castricum over relatief weinig overdekt zwemwater beschikt. Het krappe aanbod blijkt ook uit de zeer goede bezetting van het zwembad en het feit dat het animocijfer desondanks onder het landelijk gemiddelde ligt.

2.2 De Beeck

2.2.1 Aanbod

Sportcentrum De Beeck is gelegen in de kern Bergen in de gelijknamige gemeente (ruim 30.000 inwoners). Het sportcentrum is eigendom van de gemeente en wordt beheerd en geëxploiteerd door Hippo's. De Beeck dateert van 1992 en biedt de volgende zwemvoorzieningen:

- een wedstrijdbad van 25 x 12,5 meter met beweegbare bodem, een maximale diepte van 2,00 meter en een watertemperatuur van 28,5 graden;
- een recreatiebad van circa 200 m², aflopend van 0 naar 1,30 meter, met een watertemperatuur van 30,5 graden en verder een afgeschermd babybadje, whirlpool, jetstream en breedbeksproeier.

Daarnaast bestaat het sportcentrum uit een tennishal met drie banen, een wellnessgedeelte met onder andere sauna's, een zonnebank, een dompelbad en een schoonheidssalon, een horecavoorziening, een biljartzaal, een spiegelzaal, een jongerencentrum, diverse zalen voor de gemeente en een kantoor van de parkeerwacht.

In het zwembad worden de volgende activiteiten aangeboden:

- recreatief zwemmen: vrij zwemmen, banen zwemmen en naturistenzwemmen;
- doelgroepen: ouder-/kindzwemmen, baby- en mini-Hippo, zwangerschapswemmen, aquajoggen, aquarobic, conditieswemmen, MBvO, fifty-fit;
- leswemmen: ABC-zwemmen, privéles, zwemvaardigheid, snorkelen, survivalzwemmen;
- schoolzwemmen;
- verhuur aan verenigingen.

In de afgelopen jaren zijn er diverse energiezuinige maatregelen genomen, waaronder de plaatsing van zonnepanelen.

2.2.2 Bezoek

Het aantal bezoekers aan het zwembad was in 2011 ruim 87.000. Dat is exclusief de sauna, 'overig bezoek' en niet-betalende begeleiders. De bezetting van het bad is daarmee 171 bezoekers per vierkante meter zwemwater. Dat is zeer laag. Het bad is in feite dus te groot voor het aantal zwembadbezoekers. Het bezoek heeft ook te maken met de vraag, wat het verzorgingsgebied van De Beeck is. De gemeente Bergen is immers een uitgestrekte, samengevoegde gemeente. Voor inwoners van de drie Egmondse is de westelijke ring bij Alkmaar bijvoorbeeld sneller en makkelijker bereikbaar dan De Beeck en vormt De Witte Brug ook een alternatief. Dat blijkt ook uit nadere gegevens over de herkomst van het bezoek van De Beeck. De meeste bezoekers komen namelijk uit de kern Bergen en het noordelijke gedeelte van de gemeente. Dat laat onverlet dat het mogelijk zou moeten zijn om ook uit de omgeving van de Egmondse een deel van het bezoek te trekken.

Aangezien het exacte verzorgingsgebied niet kan worden bepaald, is het ook lastig om het precieze animocijfer te bepalen. Uitgaande van een verzorgingsgebied van de gehele gemeente Bergen is het animocijfer 2,83 (zie de derde kolom in de tabel). Wanneer echter het zuidelijke gedeelte van de gemeente buiten beschouwing wordt gelaten en het verzorgingsgebied daarmee tot circa 19.000 inwoners wordt beperkt, is het animocijfer 4,60 (zie de vierde kolom in de tabel). Dat is prima in orde. Hierbij moet wel worden opgemerkt, dat de circa 1,2 miljoen jaarlijkse toeristische overnachtingen in de gemeente Bergen (cijfer 2009) ook voor een beperkt extra bezoek zouden moeten kunnen zorgen.

activiteit	bezoek	animo gemeente	animo zuiden
recreatief zwemmen	25.080	0,81	1,32
doelgroepen	7.040	0,23	0,37
leszwemmen	30.884	1,00	1,63
verenigingen	11.794	0,38	0,62
schoolzwemmen	12.587	0,41	0,66
totaal zwemmen	87.385	2,83	4,60
sauna	5.668	0,18	0,30
overig	750	0,02	0,04
totaal	93.803	3,04	4,94

tabel 2.3: bezoek en animocijfer De Beeck 2011

2.2.3 Exploitatie

In bijlage 2 zijn de exploitatiecijfers van De Beeck voor 2009 en 2010 opgenomen. Dit betreft niet de cijfers van de complete accommodatie, maar alleen van de onderdelen van Hippo's: het zwembad, de horeca/entree, de wellnessruimten en een kantoorruimte. Het dekkingspercentage inclusief kapitaallasten is met 93% (2009) en 97% (2010) bijzonder hoog. Exclusief kapitaallasten zijn de percentages zelfs nog iets hoger.

De gemeentelijke baten en lasten zijn alleen op het niveau van de gehele accommodatie beschikbaar. Een uitsplitsing voor het zwembad met bijbehorende ruimten is niet aanwezig. De baten bestaan voor de gemeente vrijwel geheel uit de huuropbrengsten en de lasten vooral uit kapitaallasten, groot onderhoud en energie. In 2011 was het verschil tussen kosten en opbrengsten voor de gemeente circa € 260.000,- voor de gehele accommodatie.

2.2.4 Zwemmen in Bergen

De Beeck is het enige openbare zwembad in de gemeente Bergen. Hotel Zuiderduin heeft weliswaar een zwembad, maar dat kan niet als een openbaar zwembad worden beschouwd, aangezien het gebruik ervan vrijwel uitsluitend in combinatie met de wellness- en saunamogelijkheden kan plaatsvinden. Enkele vakantieparken beschikken ook over zwembaden, maar die zijn alleen toegankelijk voor gasten. Tot enkele jaren geleden was er in Egmond aan Zee nog wel een overdekt zwembad gevestigd: De Watertoren.

Op ruim 30.000 inwoners beschikt de gemeente Bergen over één overdekt zwembad. Dat betekent dat het aantal inwoners per zwembad wat aan de hoge kant is. Het zwemwateraanbod is echter minstens zo belangrijk. Met circa 513 m² is het aantal inwoners van de gemeente per vierkante meter zwemwater 60. Dat is zeer behoorlijk in lijn met landelijke cijfers. Het overdekte zwemwateraanbod is dus in orde. De gemeente beschikt niet over een onoverdekt zwembad, maar daar staat tegenover dat de Noordzee zeer nabij is.

In 2.2.2 werd al vermeld dat het bad niet de gehele gemeente Bergen tot zijn verzorgingsgebied kan rekenen. Dat leidt onder andere tot een zeer lage bezetting van het bad en de constatering dat het bad te groot is voor het bezoek en in feite ook voor het verzorgingsgebied.

2.3 Het Baafje

2.3.1 Aanbod

Openluchtzwembad Het Baafje ligt in het westen van Heiloo (circa 22.500 inwoners), nabij de weg naar Egmond aan den Hoef. De gemeente exploiteert en beheert de accommodatie. Het zwembad dateert van 1970 en beschikt over de volgende voorzieningen:

- een wedstrijdbad (50 x 20 meter) met twee duikplanken en een waterpolodoel;
- een instructiebad (25 x 20 meter, aflopend tot 1,20 meter) met een kleine glijbaan en waterspeelgoed;
- een peuterbad (drie geschakelde bassins van elk 10 x 10 meter, aflopend van 0,10 naar 0,30 meter);
- een ligweide met speeltuintje;
- een horecakiosk en automaat (verpacht).

Bezoekers kunnen in het zwembad niet alleen recreatief zwemmen. Het bad biedt namelijk ook onderdak aan een zwemvereniging. Daarnaast vindt er schoolzwemmen (in de vorm van een natte gymnastiekles) plaats en wordt er jaarlijks een zwemvierdaagse georganiseerd.

De zwembassins worden verwarmd door 130 zonnecollectoren, die alle zonnewarmte aan het zwemwater afgeven. Daarnaast is er onlangs een gaskachel gekocht, die voor een constante minimale watertemperatuur moet zorgen.

2.3.2 Bezoek

Het bezoek aan buitenbaden is zeer weersafhankelijk en wordt ook door de van jaar tot jaar wisselende openstelling beïnvloed. Ook uit de bezoekersaantallen van Het Baafje kan worden afgeleid hoe de zomer er in elk van de jaren heeft uitgezien. Vanzelfsprekend neemt het recreatief zwemmen het overgrote deel van het bezoek voor haar rekening.

jaar	2006	2007	2008	2009	2010	2011
recreatief zwemmen	61.113	31.190	31.822	46.798	38.091	26.944
schoolzwemmen	1.644	902	777	1.628	325	710
zwemvierdaagse	0	0	456	384	99	252
De Spetters	0	0	0	0	0	95
Poolse kinderen	0	0	0	0	0	49
totaal	62.757	32.092	33.055	48.810	38.515	28.050

tabel 2.4: bezoek Het Baafje 2006 – 2011

De bezetting van Het Baafje schommelt tussen de 35 (2006) en 16 (2011) bezoekers per vierkante meter zwemwater. Doordat het bezoek aan buitenbaden in veel grotere mate van het weer afhankelijk is dan het bezoek aan binnenbaden, schommelen de landelijke cijfers ook van jaar tot jaar. Desalniettemin kan worden vastgesteld, dat de bezetting van het bad alleen in 2006 in orde was. Toen was het aantal bezoekers per vierkante meter zwemwater namelijk 35 en dat komt dicht in de buurt van de landelijke cijfers. Het bezettingscijfer wordt echter niet alleen door de weersgesteldheid beïnvloed, maar ook door de omvang van het zwemwateraanbod. Het ruime aanbod van Het Baafje in relatie tot het verzorgingsgebied (zie ook 2.3.4) heeft een drukkend effect op de bezetting van het bad.

Het verzorgingsgebied van Het Baafje bestaat primair uit de inwoners van de gemeente Heiloo. Op basis daarvan ligt het animocijfer van Het Baafje tussen 1,24 (2011) en 2,84 (2006). Zelfs in 2011, dat een bijzonder slechte zomer kende, was het animocijfer in orde. Dat kan te maken hebben met het feit dat Het Baafje over ruime zwemfaciliteiten – waaronder een 50-meterbad – beschikt, die een extra aantrekkingskracht kunnen uitoefenen. Ook is volgens de coördinator/beheerder een deel van het bezoek van buiten de gemeente Heiloo, namelijk uit Alkmaar, Limmen en de Egmondse, afkomstig.

jaar	2006	2007	2008	2009	2010	2011
totaal	2,84	1,46	1,50	2,20	1,72	1,24

tabel 2.5: animocijfer Het Baafje 2006 – 2011

2.3.3 Exploitatie

In bijlage 3 zijn de exploitatiecijfers van Het Baafje voor de periode 2008 – 2011 weergegeven. Daaruit blijkt dat het dekkingspercentage inclusief kapitaallasten gedurende de laatste jaren tussen de 19% en 28% schommelt. Exclusief kapitaallasten ligt het tussen de 23% en 32%. Dat is laag. De percentages verbeteren nog wel iets wanneer ook de overheadkosten buiten beschouwing worden gelaten, maar dat verandert niets aan het oordeel.

2.3.4 Zwemmen in Heiloo

Het Baafje is het enige openbare zwembad in de gemeente Heiloo. Het buitenbad biedt maar liefst circa 1.800 m² zwemwater en dat is veel voor een gemeente van ongeveer 22.500 inwoners. Er is ook een (privaat) overdekt zwembad in Heiloo, namelijk zwembad Loos. Dit zwembad bestaat uit een instructiebad van 20 bij 5 meter met een maximale diepte van 1,40 meter en ligt direct naast Het Baafje. Het bad biedt zwemlessen en diverse doelgroepactiviteiten aan. Tevens kan er in kleine groepen recreatief worden gezwommen.

Voor een gemeente met de omvang van Heiloo is het onoverdekte zwemaanbod zeer groot en het overdekte zwemaanbod beperkt.

3.1 Zwemvoorzieningen

In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van alle zwemvoorzieningen, die binnen de gebruikelijke norm van 20 autominuten en 20 autokilometers van minimaal één van de drie baden (De Beeck, De Witte Brug, Het Baafje) zijn gelegen. Daaruit blijkt dat er binnen die afstand 17 zwemaccommodaties aanwezig zijn.² Opvallend is dat acht van die voorzieningen bestaan uit kleinschalige, private binnenbaden met een beperkt activiteiten aanbod. Het betreft hier onder andere zwemscholen, fitnesscentra en een speeltuinpark. De negen overige accommodaties bestaan uit vijf buitenbaden, drie binnenbaden en een combibad. Dat betekent dat het aantal 'klassieke' binnen- en combibaden (vier) relatief klein is. Tot slot biedt de Noordzee op zonnige zomerdagen een zwemalternatief.

3.1.1 De Witte Brug

Voor De Witte Brug is De Waterakkers vermoedelijk de belangrijkste concurrent. Dat op recreatief zwemmen georiënteerde zwembad ligt immers aan de noordkant van Heemskerk en beschikt over een uitgebreid activiteiten- en voorzieningenaanbod. Voor de sportieve zwemmers is het 50-meterbad van het Sportfondsenbad in Beverwijk een goede optie. In veel mindere mate zal De Witte Brug 'last' hebben van zwembad Loos, de zwemschool in Hotel Akersloot en de diverse buitenbaden in de omgeving.

Wat betreft het recreatief zwemmen is De Witte Brug niet opvallend duur of goedkoop ten opzichte van de andere binnen- en combibaden. Het verschil tussen het tarief voor volwassenen en dat voor de jeugd is kleiner dan bij de meeste concurrenten. Volwassenen zwemmen er goedkoper dan in De Beeck, De Waterakkers, Sportfondsenbad Beverwijk en De Hoornse Vaart, maar voor de jeugd geldt dat alleen in De Waterakkers en het Sportfondsenbad. Wat betreft het leswemmen is De Witte Brug goedkoper dan De Beeck, De Waterakkers en de zwemscholen, maar duurder dan Hoornse Vaart, De Hout, het Sportfondsenbad en enkele private partijen. Alleen De Hout is ook bij de doelgroepactiviteiten goedkoper.

3.1.2 De Beeck

De Beeck ondervindt de meeste concurrentie van de verschillende aanbieders in Alkmaar. Wat betreft het recreatief zwemmen kan het bad natuurlijk niet op tegen Hoornse Vaart. Net als De Hout biedt Hoornse Vaart een breed palet van activiteiten aan. Specifiek voor leswemmen zijn Dynamic Fit en zwemschool De Badkuip nabije concurrenten. Dat geldt al een stuk minder voor Sport Lagune en De Geus Sports Club (verder weg) en Hotel Zuiderduin (alleen recreatief zwemmen tegen een zeer hoog tarief).

Recreatief zwemmen in De Beeck is goedkoper dan in De Waterakkers, maar duurder dan in Hoornse Vaart en De Hout. Zoals vermeld betalen volwassenen er meer en kinderen minder dan in De Witte Brug. Dat geldt ook in vergelijking met het Sportfondsenbad in Beverwijk. Het leswemmen is er duurder dan in De Witte Brug en het Sportfondsenbad, maar verder gelden dezelfde opmerkingen als voor het Castricummer zwembad. Wat betreft de doelgroepactiviteiten is De Beeck duurder dan De Hout, De Witte Brug, het Sportfondsenbad en De Waterakkers, maar goedkoper dan Hoornse Vaart en enkele private partijen.

² Weliswaar zijn er bij diverse vakantieparken ook zwembaden aanwezig, maar die zijn alleen voor gasten toegankelijk.

3.1.3 Het Baafje

Van de vijf buitenbaden in de omgeving van De Beeck, De Witte Brug en Het Baafje ligt alleen Dampegheest in de buurt van Het Baafje. Zoals in 2.1.4 werd vermeld, is het voortbestaan van Dampegheest onzeker. Verder ligt het overdekte zwembad Loos naast de deur en zijn de Alkmaarder accommodaties ook niet ver weg. Aangezien Het Baafje vrijwel volledig op recreatief zwemmen in de openlucht is gericht, vormt de Noordzee vermoedelijk echter een belangrijkere concurrent.

Het Baafje is duurder dan De Zien en Dampegheest en goedkoper dan Hoornse Vaart, De Bever en De Crommenije. Van Geestmerend zijn geen tarieven beschikbaar.

3.2 Demografische ontwikkeling

3.2.1 De gemeenten

De gemeente Bergen bestaat sinds 2001 in haar huidige omvang, toen de gemeenten Egmond, Schoorl en Bergen werd samengevoegd. De gemeente heeft nu ruim 30.000 inwoners, van wie er circa 12.000 in het zuidelijke gedeelte van de gemeente³ wonen.

Sinds 2002 vormen de gemeenten Akersloot, Castricum en Limmen samen de gemeente Castricum, die nu ruim 34.000 inwoners heeft.

De gemeente Heiloo ligt ten zuidwesten van Alkmaar en ten noordoosten van de kern Castricum. De gemeente heeft ruim 22.000 inwoners.

3.2.2 Ontwikkeling sinds 2000

Zoals uit de drie volgende tabellen blijkt, is de demografische ontwikkeling van de drie gemeenten in de afgelopen jaren niet volgens hetzelfde patroon verlopen. Waar het totale aantal inwoners in Bergen en Castricum is gedaald, is dat van Heiloo juist toegenomen. Dat verschil wordt vooral veroorzaakt door het feit, dat het aantal inwoners van 0 tot 20 jaar in de twee eerstgenoemde gemeenten kleiner is geworden, terwijl in Heiloo het tegenovergestelde het geval is. Daarnaast is de afname van het aantal inwoners van 20 tot 65 jaar in die gemeenten groter dan in Heiloo.

De specificatie van de cijfers (zie bijlage 5) toont nog enkele interessante ontwikkelingen. Zo geldt voor alle gemeenten, dat er binnen de groep inwoners tot 20 jaar een verschuiving naar de hogere leeftijden zichtbaar is. Daarnaast is in alle gemeenten het aantal inwoners van 20 tot 40 jaar gedaald. Het beeld van de 40- tot 65-jarigen is diffuser, met soms een toename en soms een afname. Dat betekent dat binnen de groep van 20 tot 65 jaar – net als bij de groep tot 20 jaar – sprake is van een verschuiving naar de hogere leeftijden.

In alle gemeenten is derhalve sprake van vergrijzing en – met uitzondering van de gemeente Heiloo – ook van ontgroening.

³ Duyncroft, Egmond aan den Hoef, Egmond aan Zee, Egmond-Binnen, Egmondermeer, Het Woud, Rinnegom, Wimmenum.

Bergen

jaar	2001	2005	2010
totaal	31.687	31.694	30.985
0 tot 20 jaar	6.927	6.946	6.567
20 tot 65 jaar	18.992	18.531	17.194
65 jaar of ouder	5.768	6.217	7.224

tabel 3.1: demografische ontwikkeling gemeente Bergen (bron: CBS)⁴

Castricum

jaar	2002	2005	2010
totaal	35.177	35.091	34.652
0 tot 20 jaar	8.801	8.925	8.432
20 tot 65 jaar	20.959	20.366	19.479
65 jaar of ouder	5.417	5.800	6.741

tabel 3.2: demografische ontwikkeling gemeente Castricum (bron: CBS)⁵

Heiloo

jaar	2000	2005	2010
totaal	21.751	22.106	22.451
0 tot 20 jaar	4.959	5.279	5.313
20 tot 65 jaar	13.046	12.507	12.338
65 jaar of ouder	3.746	4.320	4.800

tabel 3.3: demografische ontwikkeling gemeente Heiloo (bron: CBS)

3.2.3 Prognose

De demografische ontwikkelingen in de komende 10 jaar, zoals in de volgende tabellen weergegeven, vertonen zowel overeenkomsten als verschillen met de veranderingen sinds 2000. Zo zal in de gemeenten Bergen en Castricum de afname van het totale aantal inwoners doorgaan. Dat geldt ook voor het aantal inwoners van 0 tot 20 en 20 tot 65 jaar. Ook blijft het aantal 65-plussers stijgen. In Bergen zetten deze ontwikkelingen sterker door dan in de periode 2000 – 2010.

In Castricum vindt echter een belangrijke verschuiving plaats: daar zal vooral het aantal 0- tot 20-jarigen kleiner worden, terwijl de daling bij de groep van 20 tot 65 jaar juist minder scherp is dan in de afgelopen jaren. Daarnaast groeit het aantal inwoners van 65 jaar of ouder zo snel, dat het de daling van de twee andere leeftijdsgroepen bijna tenietdoet.

Ook in Heiloo is sprake van een wijziging van de trend van de afgelopen jaren. Het totale aantal inwoners neemt daar eerst iets af, maar stijgt vervolgens weer gestaag verder. Ook het aantal 65-plussers blijft groeien. Daarentegen neemt het aantal inwoners tot 20 jaar af, terwijl dat sinds 2000 juist was toegenomen. Daarnaast zet de daling van het aantal 20- tot 65-jarigen zich aanvankelijk voort, maar verandert dit na 2016 in een toename, die het aantal inwoners in deze leeftijdsgroep in 2021 tot net iets boven het aantal van 2012 brengt. Het totale inwoneraantal zal naar verwachting eenzelfde ontwikkeling doormaken, zij het dat daar in 2015 het laagste aantal wordt bereikt.

⁴ Doordat de gemeente Bergen sinds 2001 in de huidige omvang bestaat, wordt het jaar 2000 buiten beschouwing gelaten.

⁵ Doordat de gemeente Castricum sinds 2002 in haar huidige omvang bestaat, worden de jaren 2000 en 2001 buiten beschouwing gelaten.

Uit de specificatie (zie bijlage 6) blijkt, dat de daling van het aantal inwoners tot 20 jaar zich in vrijwel elke leeftijdscategorie voordoet. Daarnaast valt op dat in alle gemeenten het aantal 20- tot 35-jarigen groter wordt, terwijl de groep van 35 tot 50 jaar in omvang afneemt. In de komende 10 jaar is in alle gemeenten sprake van vergrijzing en ontgroening.

Wanneer de drie gemeenten samen worden genomen, ontstaat het volgende beeld:

- tot en met 2016 neemt het aantal inwoners tot 5 jaar af om vervolgens weer toe te nemen naar het niveau van 2012;
- het aantal inwoners van 5 tot 20 jaar, 35 tot 55 jaar en 60 tot 70 jaar daalt;
- het aantal inwoners van 20 tot 35 jaar, 55 tot 60 jaar en 70 jaar en ouder neemt toe.

Bergen

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	30,4	30,2	29,9	29,5	29,4	29,1	28,8	28,5	28,4	28,2
0 tot 20 jaar	6,2	6,0	5,9	5,7	5,4	5,4	5,1	5,0	4,9	4,9
20 tot 65 jaar	16,6	16,2	16,0	15,3	15,5	15,1	14,9	14,7	14,5	14,2
65 jaar of ouder	7,5	7,9	8,2	8,4	8,5	8,7	8,8	9,0	9,1	9,2

tabel 3.4: demografische prognose gemeente Bergen (bron: CBS) (in duizendtallen)

Castricum

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	34,8	34,8	34,8	34,7	34,7	34,7	34,5	34,5	34,5	34,6
0 tot 20 jaar	8,2	8,0	7,8	7,7	7,4	7,3	7,0	6,9	6,7	6,6
20 tot 65 jaar	19,4	19,2	19,3	19,3	19,1	19,0	19,0	19,0	19,1	18,9
65 jaar of ouder	7,2	7,5	7,5	8,0	8,2	8,4	8,6	8,7	8,8	8,9

tabel 3.5: demografische prognose gemeente Castricum (bron: CBS) (in duizendtallen)

Heiloo

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	22,5	22,4	22,4	22,3	22,4	22,5	22,6	22,7	22,7	22,9
0 tot 20 jaar	5,2	5,0	5,1	4,9	4,8	4,7	4,7	4,6	4,6	4,5
20 tot 65 jaar	12,3	12,2	12,1	11,9	11,9	12,1	12,1	12,2	12,1	12,4
65 jaar of ouder	5,0	5,2	5,4	5,6	5,6	5,7	5,8	5,9	5,9	6,0

tabel 3.6: demografische prognose gemeente Heiloo (bron: CBS) (in duizendtallen)

3.2.4 Consequenties

Op basis van de demografische ontwikkelingen kan een aantal veranderingen worden benoemd. De totale vraag naar zwemactiviteiten in de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo zal in de komende jaren licht afnemen om daarna weer iets te gaan stijgen. Belangrijker is echter de verschuiving die zich binnen de totale vraag voordoet. De behoefte aan activiteiten voor de jeugd zal namelijk in de komende 10 jaar afnemen. Daarbij gaat het vooral om recreatief zwemmen. Ook de vraag naar lezswemmen daalt in eerste instantie, maar neemt na enkele jaren weer toe. Daarnaast stijgt de behoefte aan activiteiten voor volwassenen tot 35 jaar (denk aan banen zwemmen) en voor senioren (onder andere fifty fit en MBvO). Daarentegen wordt de vraag naar activiteiten voor 35- tot 55-jarigen (denk aan banen zwemmen en sommige doelgroepactiviteiten) kleiner.

3.3 Zwembadtrends

3.3.1 Algemeen

- de aandacht voor gezond leven en bewegen blijft onverminderd groot. Dat betekent een positieve stimulans voor de sportbeoefening in het algemeen. Vooral 55-plussers blijken aanzienlijk vaker deel te nemen aan sportieve (doelgroep)activiteiten dan in het verleden. Daarentegen neemt de interesse van jongeren in sportieve activiteiten vanaf een jaar of 15 duidelijk af;
- de kwaliteit van de dienstverlening wordt in steeds grotere mate bepalend geacht voor de keuzen van de zwembadbezoeker. Leden van verenigingen en deelnemers aan begeleide activiteiten vinden de klantgerichtheid en deskundigheid van trainers/instructeurs het belangrijkste aspect van de dienstverlening. Daarnaast is bereikbaarheid een belangrijk punt;
- onder invloed van verdrinkingsgevallen en ongelukken in zwembaden en recreatiegebieden blijft de discussie over veiligheid actueel. Daarbij gaat het niet alleen om de veiligheid in het water, maar ook om de (sociale) veiligheid in en om sportaccommodaties;
- multifunctionele sportvoorzieningen zijn in opmars, waarbij soms ook combinaties met andere maatschappelijke of commerciële voorzieningen worden gemaakt. Succesvolle combinaties van voorzieningen resulteren in meerwaarde voor de bezoeker. Het al dan niet clusteren van functies hoeft niet alleen van inhoudelijke of organisatorische synergie afhankelijk te zijn, maar kan ook financiële voordelen bieden.

3.3.2 Activiteiten

- in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw is door menig gemeente fors geïnvesteerd in recreatieve zwembaden en combibaden. In het afgelopen decennium heeft echter een verschuiving van recreatief zwemmen naar begeleide activiteiten plaatsgevonden. Daarbij hebben demografische ontwikkelingen, gewenning aan recreatieve zwemvoorzieningen en uitbreiding van andersoortige recreatieve voorzieningen ook een rol gespeeld;
- de aquafitactiviteiten zijn in de afgelopen jaren populair geweest en zullen dat in de komende jaren ook blijven. Middels een aantrekkelijk en afwisselend aanbod dient hierop te worden ingespeeld. Tevens is – net als bij de overige doelgroepactiviteiten – de kwaliteit van de instructeurs zeer bepalend voor de populariteit van de activiteiten;
- gezien de veranderende samenstelling van de bevolking worden activiteiten voor senioren, waaronder MBvO, steeds belangrijker. Senioren stellen echter meer en andere eisen aan deze activiteiten dan jongere mensen, bijvoorbeeld ten aanzien van hygiëne. Dat geldt nog sterker voor mondige en hoogopgeleide senioren;
- het leszwemmen is van oudsher sterk aanbodgericht. Lessen worden op vaste tijdstippen in de week aangeboden. Er zijn echter steeds meer zwembaden, die vraaggericht opereren. Zij bieden op zaterdag en zondag zwemlessen aan en organiseren snelcursussen of turbolessen, waarbij kinderen in een korte periode hun diploma kunnen behalen;
- zwem- en waterpoloverenigingen hebben in de afgelopen jaren over het algemeen te kampen met relatief sterk teruglopende ledenaantallen. Het positieve effect van de goede prestaties van de Nederlandse zwemmers en waterpoloesters is gering geweest. Daarentegen is de duiksport populairder geworden;
- het aantal scholen dat schoolzwemmen aanbiedt, is scherp gedaald. Naast gemeentelijke bezuinigingen spelen de reistijd en vervoerskosten daarbij vaak een rol. Tevens kan de eigen bijdrage die soms wordt gevraagd voor sommige ouders een obstakel vormen.

3.3.3 Lokaal en regionaal

- de gemeente Castricum beëindigt per 2013 de subsidie voor het schoolzwemmen. Ook in de gemeenten Bergen en Heiloo wordt – net als in de meeste Nederlandse gemeenten – over de toekomst van het schoolzwemmen c.q. de natte gymnastiekles nagedacht;
- de gemeente Beverwijk houdt zich momenteel bezig met de toekomst van het zwembad, dat al behoorlijk op leeftijd is. Daarbij worden ook de mogelijkheden van regionale samenwerking onderzocht. Een eventuele samenwerking tussen Beverwijk en Heemskerk zou gevolgen kunnen hebben voor de vraag naar zwemactiviteiten in met name Castricum;
- het is nog niet duidelijk of zwembad Loos ook op langere termijn geopend zal zijn. De eigenaar en exploitant heeft aangegeven, dat hij niet eindeloos kan en wil doorgaan. Indien het bad wordt gesloten, zal de vraag naar vooral leswemmen en doelgroepactiviteiten in een nieuw regionaal zwembad toenemen;
- zoals eerder vermeld (zie 2.1.4) beëindigt de gemeente Castricum per 1 januari 2013 de gemeentelijke bijdrage aan het openluchtzwembad in Limmen en wordt getracht om de exploitatie aan een nieuwe rechtspersoon over te dragen en te continueren.

4.1 Uitgangspunten

Alvorens de toekomstige vraag per gemeente en de benodigde configuratie te bepalen, dienen enkele uitgangspunten met betrekking tot de configuratie van het nieuwe zwembad in acht te worden genomen. Deze door de drie gemeenten geformuleerde kenmerken zijn immers van invloed op de vraag. Het bad moet aan de volgende aspecten voldoen:

- een functioneel (doelgroepen)zwembad;
- geschikt voor verenigingen, leswemmen, ouderen, gezinnen, mensen met een beperking en andere specifieke doelgroepen;
- een ontmoetingsplek voor iedereen (sport, bewegen en ontspanning);
- een ontmoetingsplek voor de jeugd in de zomer (in de openlucht).

4.2 Toekomstige vraag per gemeente

De toekomstige vraag wordt vanzelfsprekend voor een deel door de huidige bezoekersaantallen bepaald. Daarnaast beïnvloeden de in hoofdstuk 3 genoemde trends en ontwikkelingen de vraag naar zwemactiviteiten in de komende jaren.

4.2.1 Castricum

De toekomstige vraag vanuit de gemeente Castricum wordt op circa 127.000 bezoekers geraamd (zie de volgende tabel voor de specificatie). Dat cijfer en de aantallen per activiteitscategorïe zijn op de volgende uitgangspunten gebaseerd:

- doordat de gemeente per 2013 de subsidie voor schoolzwemmen beëindigt, wordt deze activiteit in een nieuw zwembad niet meer aangeboden. Dat heeft een beperkt effect op de vraag naar leswemmen;
- het huidige zwemwateraanbod van De Witte Brug is aan de krappe kant voor het huidige bezoek: de bezetting van het bad is hoog (zie paragraaf 2.1). Een nieuw bad met wat meer ruimte zou wat meer bezoek moeten kunnen ontvangen;
- de eventuele sluiting van Dampegheest leidt tot een extra recreatief bezoek, waarvan de precieze omvang sterk afhangt van de vraag of een nieuw zwembad in de buurt van Limmen, of op een andere locatie verder weg wordt gebouwd.

bezoek	Castricum
recreatief zwemmen	42.000
doelgroepen	15.000
leszwemmen	38.000
verenigingen	32.000
schoolzwemmen	0
totaal	127.000

tabel 4.1: raming toekomstige vraag gemeente Castricum

4.2.2 Bergen

De toekomstige vraag vanuit de gemeente Bergen wordt op circa 73.000 bezoekers geraamd (zie de volgende tabel voor de specificatie). Dat cijfer en de aantallen per activiteitscategorïe zijn op de volgende uitgangspunten gebaseerd:

- de uitgestrektheid van de gemeente Bergen zorgt ervoor, dat een nieuw regionaal zwembad hoogstwaarschijnlijk niet de gehele gemeente zal bedienen. De locatie van een nieuw bad moet immers voor alle participerende gemeenten bereikbaar zijn. Dat betekent dat een plek in het zuiden van de gemeente Bergen, dan wel net over de gemeentegrens, voor de hand ligt. Voor een flink aantal inwoners van de gemeente liggen De Beeck en de baden in Alkmaar derhalve dichterbij en zijn deze accommodaties ook beter bereikbaar. Dit is voor het nieuwe bad een beperking van het verzorgingsgebied in het noorden van de gemeente Bergen. Daarentegen zal een nieuw bad voor inwoners van de 'Egmondse' (en de vele toeristen aldaar) een duidelijke verbetering ten opzichte van de huidige situatie zijn;
- op basis van de overwegingen uit het voorgaande punt, alsmede het feit dat een nieuw zwembad altijd een zekere aantrekkingskracht heeft, wordt aangenomen dat er vanuit de kern Bergen wel degelijk een aantal bezoekers naar het nieuwe bad zal komen. Indien De Beeck wordt gesloten, zal dat bezoek uiteraard hoger zijn. Dat heeft echter nauwelijks gevolgen voor de benodigde configuratie (zie paragraaf 4.3) en zal vooral de exploitatie van het nieuwe zwembad versterken;
- een nieuw zwembad zal vooral vanuit de 'Egmondse' bezoekers kunnen verwachten. Het is echter niet realistisch om dit bezoek puur op basis van het vroegere bezoek aan De Watertoren te ramen. Dat bad had immers een zeer sterk recreatief karakter en dat past niet goed bij de in paragraaf 4.1 genoemde uitgangspunten. Daarnaast zal een nieuw regionaal zwembad eerder op een meer centrale locatie en niet direct aan de kust komen te liggen. Dat laat onverlet dat het bezoek in de laatste jaren van De Watertoren laat zien, dat er in het zuidelijke deel van de gemeente Bergen een grotere zwembehoefte bestaat, dan op grond van kengetallen en landelijke cijfers kan worden aangenomen;
- toeristen vormen een niet te negeren potentiële groep bezoekers. De historische cijfers van het bezoek van De Watertoren geven alle aanleiding om te veronderstellen, dat dit bad als 'slechtweervoorziening' een sterke aantrekkingskracht op toeristen uitoefende. Een nieuw zwembad zal dat ook doen, zij het vanwege de vergeleken met De Watertoren lagere recreatieve uitstraling in iets mindere mate. Daarnaast zal de animo onder toeristen dalen, naarmate het bad verder van de Egmondse vandaan komt te liggen;
- het schoolzwemmen staat ter discussie en het is niet uitgesloten dat deze activiteit zal worden beëindigd. Vooralsnog wordt in de raming echter van continuering uitgegaan, waarbij alleen de scholen uit de 'Egmondse' naar het nieuwe zwembad zullen gaan. Momenteel zwemmen de betreffende scholen drie uur per week in De Beeck.

bezoek	Bergen
recreatief zwemmen	40.000
doelgroepen	5.000
leszwemmen	13.000
verenigingen	11.000
schoolzwemmen	4.000
totaal	73.000

tabel 4.2: raming toekomstige vraag gemeente Bergen

4.2.3 Heiloo

De toekomstige vraag vanuit de gemeente Heiloo wordt op circa 77.000 bezoekers geraamd (zie de volgende tabel voor de specificatie). Dat cijfer is op de volgende uitgangspunten gebaseerd:

- het nieuwe regionale zwembad krijgt ook onoverdekt zwemwater en buitenruimte. Dat past ook bij het uitgangspunt, dat het bad in de zomer een ontmoetingsplek voor de jeugd moet zijn (zie paragraaf 4.1). Daarbij wordt wel aangenomen, dat Het Baafje wordt gesloten. Indien Het Baafje blijft bestaan, heeft dat uiteraard gevolgen voor de configuratie (geen buitenbad) en het bezoek van het regionale zwembad in de zomerperiode;
- onafhankelijk van de vraag of Zwembad Loos geopend blijft, zal een nieuw regionaal zwembad aantrekkingskracht op de inwoners van Heiloo uitoefenen. Dat geldt zeker voor activiteiten die niet of beperkt door zwembad Loos worden aangeboden;
- doordat er momenteel geen 'regulier' binnenbad in Heiloo aanwezig is, kunnen er geen cijfers van huidige zwembaden worden gebruikt om de toekomstige vraag te ramen. Het Baafje is immers een grootschalig buitenbad en zwembad Loos heeft het karakter van een zwemschool, waarvan bovendien het bezoek niet bekend is. De raming is derhalve mede op basis van kengetallen en een vergelijking met de cijfers voor Castricum opgesteld. Tevens hebben de verschillende in Heiloo gevoerde gesprekken een beter inzicht in de lokale situatie verschaft, dan ten tijde van het rapport "Zwemmen in Castricum" (2011) het geval was;
- het schoolzwemmen is momenteel van zeer beperkte omvang. Ook is het niet zeker hoe lang deze activiteit wordt gecontinueerd. Om deze redenen wordt er geen bezoek voor het schoolzwemmen geraamd.

bezoek	Heiloo
recreatief zwemmen	30.000
doelgroepen	9.000
leszwemmen	20.000
verenigingen	18.000
schoolzwemmen	0
totaal	77.000

tabel 4.3: raming toekomstige vraag gemeente Heiloo

4.2.4 Totaal

Wanneer de toekomstige behoefte van de drie gemeenten bijeen wordt gevoegd, blijkt dat de totale vraag voor het nieuwe regionale zwembad op 277.000 bezoekers⁶ wordt geraamd:

bezoek	totaal
recreatief zwemmen	112.000
doelgroepen	29.000
leszwemmen	71.000
verenigingen	61.000
schoolzwemmen	4.000
totaal	277.000

tabel 4.4: raming toekomstige vraag regionaal zwembad

⁶ Dit is inclusief het bezoek aan het buitenbad, dat op 20.000 à 25.000 wordt geraamd.

4.3 Naar een regionale configuratie

4.3.1 Behoefte

Op basis van kengetallen is voor het geraamde bezoek ongeveer 950 m² overdekt zwemwater nodig. Daarbij moet worden bedacht, dat een deel van het bezoek aan het buitenbad wordt toegerekend. Deze raming is echter nog te globaal. De behoefte kan beter in activiteitenuren worden uitgedrukt, aangezien die een belangrijkere planningsvariabele vormen dan bijvoorbeeld het bezoek of het aantal vierkante meters zwemwater per inwoner. Bepaalde activiteiten vragen namelijk veel uren of relatief veel zwemwater, terwijl er naar verhouding weinig deelnemers zijn. Voor andere activiteiten geldt het omgekeerde.

Naast de behoefte aan uren is voor de raming van de benodigde omvang van het zwemwater van belang, hoe de vraag over het aantal en het soort bassins wordt verdeeld. Uit de volgende tabel blijkt dat in totaal 304 bassinuren nodig zijn, waarvan een deel uren in diep zwemwater en een deel uren in ondiep zwemwater betreft. Daarnaast worden er van het totale aantal bassinuren 42 in onoverdekt, ondiep zwemwater geaccommodeerd.

	bezoek	weken/jaar	normbezetting/uur	uren/week diep	uren/week ondiep
recreatief zwemmen binnenbad	89.500	51	30	58,5	40,9
recreatief zwemmen buitenbad	22.500	18	30	0,0	41,7
doelgroepen	29.000	44	20	8,2	24,7
leszwemmen	71.000	40	45	35,5	29,6
verenigingen	61.000	40	25	54,9	6,1
schoolzwemmen	4.000	40	40	2,5	1,3
totaal	277.000			159,6	144,3

tabel 4.5: raming benodigde activiteitenuren

4.3.2 Configuratie

Voor een zwembad geldt een theoretische capaciteit van 92 openstellingsuren per week⁷. Dat betekent dat de behoefte aan overdekt zwemwater in drie bassins kan worden geaccommodeerd. Daarnaast dient de vraag naar onoverdekt zwemwater te worden geaccommodeerd. De benodigde zwemcapaciteit wordt als volgt ingevuld:

- een wedstrijdbad van 25 x 15,4 meter met een diepte van 0 tot 200 centimeter en een gedeeltelijk beweegbare bodem van 12,5 x 15,4 meter;
- een doelgroepenbad van 25 x 10 meter met een diepte van 0 tot 200 centimeter en een volledig beweegbare bodem;
- een gecombineerd recreatie- en doelgroepenbad van circa 315 m² met een diepte van 40 tot 130 centimeter, dat ook een rechthoekig gedeelte heeft;
- een glijbaan met glijgoot;
- een buitenbad van 25 x 15 meter met een diepte van 40 tot 130 centimeter;
- een ondiep buitenpeuter- en speelbad van circa 50 m²;
- een ligweide van circa 500 m², die via het binnenbad bereikbaar is.

Een zwembad met deze configuratie biedt voldoende ruimte voor alle activiteiten en wordt goed bezet, maar biedt tegelijkertijd nog voldoende capaciteit om extra bezoek op te vangen. Dat geldt zowel voor het overdekte, als het onoverdekte zwemgedeelte.

⁷ Maandag tot en met vrijdag 16 uur per dag, zaterdag 7 uur en zondag 5 uur.

Enkele opmerkingen over het zwembad:

- het zwembad zal niet het karakter krijgen van een op recreatief zwemmen georiënteerde accommodatie met bijbehorende spectaculaire, lange glijbanen, palmbomen en speelvoorzieningen. Dat blijkt ook uit de zojuist beschreven configuratie;
- het wedstrijdbad en het doelgroepenbad beschikken beide over een al dan niet gedeeltelijk beweegbare bodem. Dat zorgt voor meer mogelijkheden om flexibel te programmeren;
- het rechthoekige gedeelte van het gecombineerde recreatie- en doelgroepenbad zorgt ervoor, dat het bassin ook voor instructie- en doelgroepactiviteiten geschikt is. Hierdoor kan het bassin beter worden benut en wordt de flexibiliteit van de programmering vergroot;
- de bassins zijn van elkaar gescheiden en hebben (deels) eigen kleed- en doucheruimte om separaat gebruik mogelijk te maken;
- de watertemperatuur van het wedstrijdbad ligt op 28 graden, die van het doelgroepenbad op 32 graden en die van het gecombineerde bad op 33 graden;
- de perrons om de bassins voldoen aan de ISA-normen (twee meter breedte aan de lange kanten en vijf meter aan de kopse kanten);
- op het perron rond het gecombineerde bassin is een whirlpool opgenomen. Direct naast het bassin ligt het 'natte' horecagedeelte;
- de entree is rolstoelvriendelijk en geeft toegang tot een ruime hal, alwaar de receptie, de 'droge' horeca en een toiletgroep met minder-validentoilet zijn gelegen. Vanuit de horeca kan men door een glazen wand de zwemzaal in kijken;
- er wordt geen saunaruimte gerealiseerd, omdat die weinig aan het concept zou toevoegen en niet of nauwelijks winstgevend zou zijn;
- bij de uitwerking van de configuratie wordt bijzondere aandacht aan duurzaamheid en energiebesparing geschonken.

4.3.3 Locatie

Uiteraard is de locatie van een nieuw zwembad van invloed op de precieze zwembehoefte. In hoofdstuk 5 wordt nader op potentiële locaties ingegaan. Er zijn namelijk vele criteria, die bij een besluit over de plek van het zwembad een rol spelen. Los van deze aspecten komt het in dit hoofdstuk geschetste bezoek het meest tot zijn recht op een voor alle gemeenten redelijk bereikbare locatie. Indien voor een locatie wordt gekozen, die voor één of twee gemeenten meer decentraal gelegen is, heeft dat uiteraard gevolgen voor de behoefte uit die gemeente(n). Wanneer het bad bijvoorbeeld meer in de richting van Castricum wordt gebouwd, zal de vraag uit deze gemeente toenemen, maar die uit de twee overige gemeenten wat dalen. Een locatie in de buurt van Limmen zal daarentegen voor meer bezoek uit de gemeenten Castricum en Heiloo en minder bezoek uit de gemeente Bergen zorgen.

4.3.4 Voor- en nadelen

De realisatie van een regionaal zwembad heeft verschillende voordelen voor de inwoners van de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo, alsmede voor de gemeenten zelf. Voor de gemeenten is er een belangrijk financieel voordeel. De exploitatie van één zwembad waarin de totale zwembehoefte in de regio wordt geclusterd, is goedkoper dan de exploitatie van meerdere, over de regio verspreide, zwembaden. Daarnaast moet er voor een nieuw bad weliswaar worden geïnvesteerd, maar de alternatieven zijn het op termijn renoveren van de twee bestaande, verouderde, baden, dan wel het nieuw bouwen van een zwembad in elke gemeente. Ingeval van een regionaal zwembad worden de kosten van het nieuwe bad over de gemeenten verdeeld.

Een van de belangrijkste voordelen voor de bevolking is, dat er een nieuw, eigentijds zwembad wordt gebouwd, dat aan alle moderne eisen voldoet. Daarnaast biedt een nieuw bad de mogelijkheid om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Zoals in hoofdstuk 2 is vermeld, is De Witte Brug momenteel namelijk te klein en Het Baafje te groot voor het aantal bezoekers, alsmede voor het aantal inwoners van de betreffende gemeenten. Daarnaast zorgt het bad voor een goede bediening van het zuidelijke gedeelte van de gemeente Bergen, uitgaande van een centraal gelegen locatie.

Een ander voordeel is dat het geheel meer is dan de som der delen. Daarmee wordt het volgende bedoeld. In paragraaf 4.2 is het bezoek per gemeente berekend. Een nieuw, eigentijds, regionaal zwembad creëert door haar omvang en uitstraling een extra behoefte. Dit extra bezoek past prima binnen de beschreven configuratie. In de berekeningen is overigens veiligheidshalve niet van dit 'extra' bezoek uitgegaan.

Een nadeel van een regionaal zwembad is, dat sommige bezoekers uiteraard langer onderweg zijn. Indien het nieuwe bad bijvoorbeeld niet in de kern Castricum wordt gebouwd, betekent dat voor de inwoners dat het niet zo nabij zal liggen als De Witte Brug.

4.3.5 Kansen

Vanuit de omgeving zijn er diverse kansen, die ingeval van een nieuw, regionaal zwembad een rol kunnen spelen. Ten eerste is het interessant om de mogelijkheden ten aanzien van zorginstellingen nader te onderzoeken. In de drie gemeenten bevinden zich namelijk diverse zorgaanbieders, waarvan in elk geval één grote instelling al heeft laten weten, dat er behoefte aan 'therapiewater' bestaat. Wanneer voor een regionaal bad wordt gekozen, dient deze vraag nader te worden uitgewerkt. Daartoe dienen de zorginstellingen en gerelateerde organisaties te worden benaderd, zodat de specifieke behoeften kunnen worden bepaald. Tevens worden dan eventuele mogelijkheden tot samenwerking in kaart gebracht.

Samenwerking met zorginstellingen zou ook goed aansluiten bij de in hoofdstuk 3 genoemde trends ten aanzien van senioren, doelgroepactiviteiten en vergrijzing. De potentiële extra vraag kan binnen de bestaande configuratie worden geaccommodeerd. Daarnaast kan het doelgroepenbad door middel van enkele kleine ingrepen – denk aan een tillift, geleidestangen, aparte en rolstoelvriendelijke kleedkamers en een hogere watertemperatuur – prima geschikt worden gemaakt.

Naast zorginstellingen zijn er ook andere potentiële samenwerkingspartners in de omgeving aanwezig. Een voorbeeld daarvan zijn de Kennemer Duincampings. Vanwege de ligging komt vooral de camping in Bakkum daarvoor in aanmerking. Vooralsnog zijn er geen concrete aanknopingspunten, maar op zijn minst kan het contact met de camping(s) worden gezocht. Zo kan bijvoorbeeld worden afgesproken dat gasten van de camping(s) tegen gereduceerd tarief mogen zwemmen. Op die manier dragen zij aan de exploitatie bij, terwijl daar niet of nauwelijks extra kosten tegenover staan.

Een niet onbelangrijke kans ligt in de sfeer van beheer en exploitatie. De drie gemeenten beschikken namelijk over meerdere sportaccommodaties. In diverse gemeenten in het land wordt ervoor gekozen om beheer en exploitatie van alle sportaccommodaties te clusteren, bijvoorbeeld in een sportbedrijf. Dit biedt diverse financiële en inhoudelijke voordelen, die deels vergelijkbaar zijn met de voordelen van een regionaal zwembad. Indien dit onderwerp nader wordt onderzocht, is het de moeite waard om deze samenwerkingsmogelijkheid nader te bekijken.

4.3.6 Best practices

Er zijn diverse zwembaden in Nederland, die duidelijk maken wat de voordelen van een bad met een regionale functie kunnen zijn. Drie van deze baden zijn:

- De Zwoer in Driebergen: dit bad staat al vele jaren bekend als *het* zwembad voor de regio Utrechtse Heuvelrug. Ook vanuit gemeenten daarbuiten, zoals Zeist, Bunnik, Woudenberg en Wijk bij Duurstede, komen jaarlijks vele mensen naar het bad. Het zwembad bestaat uit een wedstrijdbad, een doelgroepenbad en een recreatiebad. Daarnaast is er een ruim buitenbad met ligweide;
- It Gryn in Stiens: dit bad vertoont veel overeenkomsten met De Zwoer. It Gryn beschikt ook over de genoemde drie bassins en een buitenbad met ligweide. Tevens trekt ze flink wat bezoek vanuit alle omliggende gemeenten, waaronder Leeuwarden;
- De Waterakkers in Heemskerk: dit bad beschikt over drie overdekte bassins en een buitenbad met ligweide. Het vervult een functie voor de gehele regio IJmond.

De drie genoemde baden hebben elk een configuratie, die vergelijkbaar is met de beschrijving in 4.3.2. Daarnaast heeft elk bad een regionale functie, wat vooral door hun aanbod en in mindere mate ook door hun gunstige ligging wordt veroorzaakt. Het aanbod zorgt voor een veel betere uitstraling dan twee kleinschaliger, 'kale' zwembaden zouden kunnen bieden.

De drie genoemde 'best practices' zijn weliswaar accommodaties met een regionale functie, maar ze zijn geen van alle door meerdere gemeenten samen gerealiseerd. Dat betekent dat de betreffende gemeenten niet de financiële voordelen van een intergemeentelijk zwembad hebben benut. Dat maakt de voorbeelden overigens niet minder waardevol voor dit onderzoek. Wel vormt het een weergave van de huidige situatie, waarin nog weinig intergemeentelijke zwembaden bestaan. Gezamenlijke realisatie van een zwembad voor de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo heeft dan ook een voorbeeldfunctie voor de rest van het land.

Momenteel wordt in vele gemeenten over een gezamenlijk zwembad nagedacht, maar in veel gevallen is het nog niet tot realisatie gekomen, of heeft het proces zeer veel tijd in beslag genomen. Voorbeelden hiervan zijn de gemeenten Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht, alsmede de gemeenten Aalburg en Woudrichem. Diverse factoren spelen daarbij een rol, waaronder vooral de locatie. Een succesvol voorbeeld is het bad dat door de gemeenten Middelburg en Vlissingen is gerealiseerd. Zoals in hoofdstuk 5 zal blijken, zijn er in het geval van Bergen, Castricum en Heiloo meerdere geschikte locaties. Daar ligt dus een kans.

4.3.7 Exploitatie en realisatie

Op basis van de opgestelde bezoekersraming en beschreven configuratie – dus inclusief het buitenbad – is een indicatieve exploitatieraming voor een nieuw regionaal zwembad opgesteld, die in bijlage 7 is weergegeven. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- prijspeil 2012;
- baten en lasten exclusief BTW en exclusief exploitatievoordelen ten gevolge van eventuele energiebesparende maatregelen;
- lasten exclusief losse inrichting en inventaris;
- investeringskosten: circa € 10.500.000,- (exclusief eventuele investeringen in het kader van energiebesparende maatregelen);
- annuïtaire afschrijving van de kapitaallasten;
- gemiddelde afschrijvingstermijn: 31 jaar;
- rente en financiering: 4,5%;

- kosten verwerving grond: PM;
- kosten sloop huidige accommodaties: PM;
- kosten aanleg infrastructuur: PM;
- opbrengsten herontwikkeling vrijkomende gronden: PM.

De gemiddelde omzet per bezoeker van de verschillende zwemactiviteiten is bepaald op basis van marktconforme tarieven, een vergelijking met de tarieven van accommodaties in de omgeving en de configuratie en het aanbod van het nieuwe bad. Dat heeft tot de volgende gemiddelden geleid:

- recreatief zwemmen: € 3,75
- doelgroepen: € 4,50
- zwemles: € 6,75
- verenigingen/groepen: € 2,50
- schoolzwemmen: € 3,20

Voor de horecaopbrengsten geldt een gemiddelde van € 1,- per bezoeker van recreatief zwemmen, doelgroepen en leswemmen.

Uit de raming blijkt, dat het exploitatietekort exclusief kapitaallasten circa € 245.800,- bedraagt. Inclusief de kapitaallasten van € 634.700,- is het tekort dus € 880.500,-.

Voor het beschreven regionale zwembad zijn circa 115 parkeerplaatsen nodig. De bijbehorende kosten zijn, evenals de overige infrastructurele investeringen, nog niet uitgewerkt en hangen uiteraard ook van de locatie af.

4.4 Beperkte variant

4.4.1 Lokale vraag

Zoals in paragraaf 4.2 is vermeld, bestaat de vraag naar zwemwater en zwemactiviteiten voor een deel ook uit de behoefte van toeristen, die de regio bezoeken. Om de totale vraag te kunnen accommoderen, is de in paragraaf 4.3 beschreven configuratie nodig. Het is echter ook mogelijk om de configuratie voor het nieuwe regionale zwembad te bepalen, zonder dat daarbij van enig toeristisch bezoek wordt uitgegaan. Het zwembad krijgt dan een omvang, die voldoende is om het bezoek van de lokale bevolking te accommoderen. Eventueel bezoek van toeristen is dan 'mooi meegenomen' en versterkt de exploitatie, maar wordt niet als uitgangspunt voor het nieuwe bad gehanteerd.

Dit leidt tot een lagere vraag dan de 277.000 bezoekers, die in 4.2.4 zijn geraamd. Dat betekent ook dat het zwembad minder groot hoeft te zijn om alle bezoekers een plek te kunnen bieden. Dat heeft tevens gevolgen voor het bezoek uit de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo. Doordat het aanbod soberder wordt, neemt de aantrekkelijkheid voor lokale recreatieve zwemmers immers ook af. De toekomstige vraag ziet er dan als volgt uit:

bezoek	totaal
recreatief zwemmen	69.500
doelgroepen	29.000
leszwemmen	71.000
verenigingen	61.000
schoolzwemmen	4.000
totaal	234.500

tabel 4.6: raming toekomstige vraag exclusief toeristen

4.4.2 Configuratie

Voor het geraamde bezoek is circa 780 m² overdekt zwemwater nodig. Daarnaast is er onoverdekt zwemwater nodig. Uit de volgende tabel blijkt, dat in totaal 255 bassinuren nodig zijn, waarvan 37 voor het buitenbad.

	bezoek	weken/jaar	normbezetting/uur	uren/week diep	uren/week ondiep
recreatief zwemmen binnenbad	49.500	51	30	32,4	22,6
recreatief zwemmen buitenbad	20.000	18	30	0,0	37,0
doelgroepen	29.000	44	20	8,2	24,7
leszwemmen	71.000	40	45	35,5	29,6
verenigingen	61.000	40	25	54,9	6,1
schoolzwemmen	4.000	40	40	2,5	1,3
totaal	234.500			133,5	121,3

tabel 4.7: raming benodigde activiteitenuren

Het driebadenconcept voor de beperkte variant wordt deels anders ingevuld dan in de eerder uitgewerkte optimale variant. De benodigde zwemwatercapaciteit is immers kleiner. Het gecombineerde recreatie- en doelgroepenbad wordt van 315 m² tot circa 145 m² verkleind en in dezelfde zwemzaal als het doelgroepenbad gesitueerd. Daarnaast is in een beperkte variant ook geen plaats voor een glijbaan met glijgoot, alsmede het ondiepe buitenpeuter- en speelbad. Tevens wordt de ligweide in omvang beperkt.

4.4.3 Exploitatie en realisatie

Voor de raming van de exploitatie voor de beperkte variant gelden dezelfde uitgangspunten als voor de optimale variant (4.3.7), met uitzondering van de volgende punten:

- de investeringskosten bedragen circa € 9.500.000,- in plaats van € 10.500.000,-;
- de gemiddelde omzet per recreatieve bezoeker bedraagt € 3,50 in plaats van € 3,75, doordat de tarieven aan het verminderde aanbod worden aangepast.

Uit de raming in bijlage 8 blijkt, dat het exploitatietekort exclusief kapitaallasten door de aanpassing van de configuratie van € 245.800,- naar € 199.400,- daalt. Inclusief kapitaallasten neemt het tekort af van € 880.500,- naar € 773.600,-. De kapitaallasten van de beperkte variant bedragen namelijk € 574.200,- tegen € 634.700,- voor de optimale variant.

4.5 Minimumvariant

Bij de beschrijving van de beperkte variant werd duidelijk, dat de totale vraag van de drie gemeenten (exclusief toeristen) niet in twee overdekte bassins en een buitenbassin kan worden geacommodeerd. Net als in de optimale variant zijn in de beperkte variant namelijk drie overdekte bassins nodig. Om een compleet beeld te geven, wordt toch een minimumvariant uitgewerkt, die van twee overdekte bassins uitgaat en waarin nog een redelijk deel van het maatschappelijke activiteitenpakket kan worden ondergebracht.

4.5.1 Configuratie en bezoek

Doordat de omvang van het zwembad nu het uitgangspunt is, wordt eerst de configuratie bepaald en daarna het bezoek berekend. In de minimumvariant komt het gecombineerde recreatie- en doelgroepenbad te vervallen en wordt de omvang van het doelgroepenbad gereduceerd van 25 bij 10 tot 20 bij 10 meter. Daarnaast wordt het buitenbad vijf meter minder breed en is de ligweide kleiner dan in de beperkte variant.

Deze capaciteit is ontoereikend voor het accommoderen van de totale lokale vraag exclusief toeristen, zoals in de beperkte variant is uitgewerkt. Daardoor mag in de minimumvariant een hogere bezetting van het bad worden verwacht. Daarnaast zal ten opzichte van de beperkte variant niet alleen het recreatieve bezoek afnemen. Ook het bezoek van andere zwemactiviteiten zal dalen, doordat er eenvoudigweg geen ruimte voor meer bezoekers is. Op basis van deze overwegingen worden het bezoek en de bijbehorende uren als volgt geraamd:

	bezoek	weken/jaar	normbezetting/uur	uren/week diep	uren/week ondiep
recreatief zwemmen binnenbad	39.000	51	30	25,5	17,8
recreatief zwemmen buitenbad	15.000	18	30	0,0	27,8
doelgroepen	22.000	44	20	6,3	18,8
leszwemmen	59.000	40	45	29,5	24,6
verenigingen	51.000	40	25	45,9	5,1
schoolzwemmen	4.000	40	40	2,5	1,3
totaal	190.000			109,6	95,3

tabel 4.8: raming bezoek en benodigde activiteitenuren

4.5.2 Exploitatie en realisatie

Voor de raming van de exploitatie voor de minimumvariant gelden dezelfde uitgangspunten als voor de beperkte variant (4.4.3), met uitzondering van de volgende punten:

- de investeringskosten bedragen € 7.000.000,- in plaats van € 9.500.000,-;
- de gemiddelde omzet per recreatieve bezoeker bedraagt € 3,25 in plaats van € 3,50, doordat de tarieven aan het verminderde aanbod worden aangepast.

Uit de raming in bijlage 9 blijkt, dat het exploitatietekort exclusief kapitaallasten door de aanpassing van de configuratie van € 199.400,- naar € 148.500,- daalt. Inclusief kapitaallasten neemt het tekort af van € 773.600,- naar € 571.600,-. De kapitaallasten van de minimumvariant bedragen namelijk € 423.100,- tegen € 574.200,- voor de beperkte variant.

4.6 Ongewijzigd beleid

In de voorgaande paragrafen zijn verschillende configuraties van een nieuw regionaal zwembad beschreven en van een raming van het bezoek, de baten, de lasten en het exploitatietekort voorzien. In eerste instantie lijkt het voor de hand te liggen om de ramingen tegen de huidige situatie af te zetten. Dat is echter een onjuiste vergelijking. De bestaande zwembaden in de gemeenten staan in de komende jaren immers niet stil: het aantal bezoekers kan veranderen en voor het in stand houden van de bestaande accommodaties zijn (forse) investeringen nodig. Deze maatschappelijke en financiële consequenties van 'ongewijzigd beleid' moeten inzichtelijk worden gemaakt, ten einde een juiste en zinvolle vergelijking met de optie van een regionaal zwembad te kunnen maken.

4.6.1 De Witte Brug

De Witte Brug dateert van 1989 en nadert rond 2015 het einde van haar levenscyclus. Mede in het licht van de discussie over de toekomst van de zwembaden hebben de gemeente Castricum en de exploiterende stichting afgesproken om qua onderhoud hooguit uit te gaan van instandhouding van de accommodatie voor de komende vier jaar. Indien het bad na die tijd openblijft, zijn forse investeringen ten behoeve van renovatie nodig. Deze renovatiekosten zijn in 2009 minimaal € 2,4 miljoen geraamd.

Overigens neemt renovatie niet alle risico's weg. De Witte Brug blijft immers een accommodatie op leeftijd. Daarnaast kan gedurende de uitwerking van de renovatie blijken, dat er uitgebreidere ingrepen nodig zijn dan vooraf was verwacht. In de praktijk vallen de kosten van renovaties van zwembaden daardoor vrijwel altijd tegen. Daar komt bij dat de renovatiekosten van oudere baden versneld moeten worden afgeschreven.

Bezoek

Uitvoering van een renovatie zorgt ervoor, dat het bezoek (tijdelijk) niet verder afneemt. Uitzondering daarop is het schoolzwemmen, waarvan de gemeente per 2013 de subsidie beëindigt. Een beperkt deel van het schoolzwembezoek zal 'gewone' zwemlessen gaan volgen. Op basis hiervan wordt het bezoek van De Witte Brug bij ongewijzigd beleid als volgt geraamd:

bezoek	De Witte Brug
recreatief zwemmen	33.000
doelgroepen	15.000
leszwemmen	35.000
verenigingen	32.000
schoolzwemmen	0
overig	3.000
totaal	118.000

tabel 4.9: raming bezoek De Witte Brug bij ongewijzigd beleid

Exploitatie

In bijlage 10 is een raming opgenomen van de baten en lasten van De Witte Brug bij ongewijzigd beleid, uitgaande van de huidige kapitaallasten. Daaruit blijkt dat het tekort exclusief kapitaallasten (€ 224.200,-) licht afneemt ten opzichte van het cijfer van 2011 (€ 241.900,-). Dat komt vooral doordat de afname van de omzet vrijwel gelijk is aan de daling van de personeelslasten en enkele andere lasten wat lager worden. Het tekort inclusief kapitaallasten neemt echter sterk toe. Dat komt door de renovatiekosten, die bovendien niet over 31 jaar, maar over maximaal 20 jaar moeten worden afgeschreven. Dat leidt tot een jaarlijkse kapitaallast van circa € 184.500,-. Het tekort bij ongewijzigd beleid bedraagt daarmee € 517.700,- tegen € 353.400,- in 2011.

4.6.2 Het Baafje

Het Baafje dateert van 1970 en is derhalve een bad op leeftijd. Het bezoek van een buitenbad is veel sterker weersafhankelijk dan dat van een binnenbad. Los daarvan al er bij instandhouding van het bad moeten worden geïnvesteerd. Het meerjaren onderhoudsplan gaat tot en met 2016 uit van de volgende kosten:

- 2012: € 57.020,-;
- 2013: € 29.534,-;
- 2014: € 13.902,-;
- 2015: € 121.721,-;
- 2016: € 16.125.

Gemiddeld bedraagt het groot onderhoud in de komende jaren dus € 47.661,-. Wanneer er niet wordt geïnvesteerd, zal de aantrekkelijkheid van de accommodatie voor het publiek afnemen en daarmee tot een afname van de baten leiden. Net als De Witte Brug is Het Baafje een accommodatie op leeftijd. Daarbij horen derhalve ook de in 4.6.1 voor De Witte Brug beschreven risico's.

Bezoek

Uitgaande van uitvoering van het meerjaren onderhoudsplan wordt het bezoek van Het Baafje bij ongewijzigd beleid op 40.000 geraamd. Dat cijfer is ongeveer het gemiddelde van het bezoekersaantal van de jaren 2006 tot en met 2011. Hierbij wordt aangenomen dat het schoolzwemmen komt te vervallen.

Exploitatie

In bijlage 11 is een raming opgenomen van de baten en lasten van Het Baafje bij ongewijzigd beleid. In de raming van de baten is rekening gehouden met de tariefsverhoging, die voor het seizoen 2012 is ingevoerd. Bij de lasten is rekening gehouden met recente maatregelen inzake de openstelling, het 'bijverwarmen' en het personeel.

Uit de raming blijkt dat het exploitatietekort bij ongewijzigd beleid naar schatting € 277.800,- zal zijn. Dat is iets hoger dan in 2010 en 2011. Ook wanneer de kapitaallasten buiten beschouwing worden gelaten, is het tekort iets hoger dan in de twee afgelopen jaren.

4.6.3 Zwembad in Egmond

Een nieuw regionaal zwembad betekent dat er weer een bad zal zijn, dat ook specifiek gericht is op het accommoderen van de zwembehoefte van de inwoners van de Egmond. In de huidige situatie is een dergelijk bad niet aanwezig. Voor een goede vergelijking is het dus nodig om te berekenen wat een zwembad zou kosten, indien dat puur voor de inwoners van het zuidelijke gedeelte van de gemeente Bergen zou worden gebouwd. Daarbij wordt uitgegaan van een verzorgingsgebied van circa 12.000 inwoners. De vraag van deze inwoners wordt als volgt geraamd:

	bezoek	weken/jaar	normbezetting/uur	uren/week diep	uren/week ondiep
recreatief zwemmen	17.500	51	30	11,4	8,0
doelgroepen	5.000	44	20	1,4	4,3
leszwemmen	13.000	40	45	6,5	5,4
verenigingen	11.000	40	25	9,9	1,1
schoolzwemmen	4.000	40	40	2,5	1,3
totaal	50.500			31,8	20,0

tabel 4.10: raming behoefte zuidelijk gedeelte gemeente Bergen

Deze vraag past met een totaal van 52 uur per week eenvoudig in één bassin en is te klein om een goed bezet zwembad te creëren. Er zal immers minimaal één bassin moeten zijn. Tevens is een beweegbare bodem wenselijk uit het oogpunt van flexibiliteit. Een bad van 25 x 10 meter betekent een bezetting van 202 bezoekers per vierkante meter zwemwater en dat is vrij laag.

Voor de exploitatieraming gelden dezelfde uitgangspunten als voor de optimale variant (4.3.7), met uitzondering van de volgende punten:

- de investeringskosten bedragen € 4.000.000,-;
- de gemiddelde omzet per recreatieve bezoeker bedraagt € 3,00, doordat de tarieven aan het verminderde aanbod worden aangepast.

Uit bijlage 12 blijkt, dat het geraamde exploitatietekort exclusief kapitaallasten circa € 139.000,- bedraagt. Dat wijkt niet veel af van de minimumvariant voor een regionaal zwembad, terwijl dat toch een grotere accommodatie zou zijn. Dat hangt echter voor een belangrijk deel samen met het zojuist vermelde feit, dat een zwembad dat specifiek voor de inwoners van de Egmondse wordt gebouwd een zeer lage bezetting zal kennen. Inclusief de kapitaallasten van € 241.800,- bedraagt het tekort circa € 380.700,-.

4.7 Conclusie

	ongewijzigd beleid				optimale variant	beperkte variant	minimumvariant
	De Witte Brug	Het Baafje	Bad in Egmond	Totaal			
baten	517.400	101.200	238.600	857.200	1.407.100	1.187.800	948.100
lasten	1.035.100	379.000	619.300	2.033.400	2.287.600	1.961.400	1.519.600
exploitatietekort	-517.700	-277.800	-380.700	-1.176.200	-880.500	-773.600	-571.600
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-224.200	-223.800	-139.000	-587.000	-245.800	-199.400	-148.500

tabel 4.11: vergelijking ongewijzigd beleid met varianten

Uit de tabel blijkt, dat het exploitatietekort van de twee bestaande baden, vermeerderd met het tekort van een klein nieuw bad in Egmond, bij ongewijzigd beleid fors hoger is dan in elk van de drie gepresenteerde varianten. Ten opzichte van de optimale variant scheelt het bijna € 300.000,- en vergeleken met de beperkte en de minimumvariant nog meer. Zelfs wanneer het bad in Egmond buiten de vergelijking zou worden geplaatst – hetgeen overigens onjuist zou zijn – is het tekort van De Witte Brug en Het Baafje samen hoger dan dat van de beperkte en de minimumvariant.

Doorgaan met de huidige accommodaties heeft echter niet alleen financiële nadelen. In plaats van een nieuw, modern en toekomstbestendig zwembad wordt dan immers voor de huidige accommodaties gekozen, die toch al behoorlijk op leeftijd zijn. Na verloop van tijd zullen de bezoekersaantallen daardoor dalen en zich steeds nieuwe onderhoudskosten aandienen.

Uitgaande van de in 4.3.2 beschreven configuratie dient rekening te worden gehouden met een benodigde ruimte van circa 3.600 m² bruto vloeroppervlak, plus een buitenterrein van circa 1.000 m², 115 parkeerplaatsen, fietsenstallingen en overige infrastructurele voorzieningen.

Onafhankelijk van de precieze configuratie wordt de haalbaarheid van een regionaal bad mede door de mogelijke locaties bepaald. De geschiktheid van de locaties wordt op basis van de volgende criteria vastgesteld:

- ligging ten opzichte van het eigen verzorgingsgebied;
- bereikbaarheid per openbaar vervoer, fiets, auto en dergelijke;
- aspecten ruimtelijke ordening (bestemmingsplan, structuurvisies, planschade);
- eigendom grond;
- beschikbare ontwikkelingsruimte;
- aansluitingsaspecten bestaande infrastructuur;
- sociale veiligheid;
- milieuaspecten (water, flora, fauna, licht, geluid, fijnstof);
- verkeersveiligheid;
- synergie (samen met of naast ander vastgoed, samenwerking met publieke of private partijen);
- duurzaamheid;
- mogelijke opbrengsten uit herbestemming van de vrijkomende locatie(s).

De ambtelijke werkgroep met vertegenwoordiging van de drie gemeenten heeft mogelijke locaties voor de realisatie van een regionaal zwembad aangedragen. Elke locatie ligt binnen de lijn Castricum – Egmond aan Zee – Heiloo. Vervolgens heeft de werkgroep elke locatie op de verschillende criteria ‘gescoord’, waarbij wat betreft de gemeente Bergen ten aanzien van ligging en bereikbaarheid het gezichtspunt van de Egmondse is gehanteerd. Doordat er nog geen onderzoek naar de mogelijke opbrengsten van herontwikkeling van de vrijkomende zwembadlocatie(s) is gedaan, kan voor dat criterium nog geen oordeel worden gegeven.

Op basis van de beoordeling zijn uiteindelijk twee locaties geschikt bevonden.

6.1 Conclusies

In deze rapportage zijn de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek naar een regionaal zwembad voor de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo weergegeven. Op basis van de analyse van de bestaande zwembaden en de omgevingsanalyse is de toekomstige vraag naar zwemwater en zwemactiviteiten voor elk van de gemeenten geraamd. Daarmee is vervolgens de optimale configuratie voor een nieuw regionaal zwembad bepaald en doorgerekend.

In de optimale variant is ook het toeristische bezoek meegenomen. Er is daarnaast een beperkte variant uitgewerkt, waarin dit bezoek buiten beschouwing is gelaten. Deze variant kent uiteraard een kleiner zwembad dan de optimale variant, maar is ook iets goedkoper. Vervolgens is nog een minimumvariant uitgewerkt, die te klein is om de zwembehoeft van de inwoners van de drie gemeenten te kunnen accommoderen. Van de drie varianten is de minimumvariant vanzelfsprekend wel de goedkoopste.

Onafhankelijk van de precieze configuratie biedt een nieuw regionaal zwembad op hoofdlijnen twee belangrijke voordelen. Ten eerste krijgen de inwoners van de betreffende gemeenten de beschikking over een nieuw, eigentijds zwembad, waarin – met uitzondering van de minimale variant – vraag en aanbod goed op elkaar worden afgestemd. Dat geldt ook zeker voor de inwoners van het zuidelijke gedeelte van de gemeente Bergen, waar tot enkele jaren geleden een zwembad aanwezig was. Het alternatief is doorgaan met de huidige accommodaties, waarin na verloop van tijd ook flink moet worden geïnvesteerd, doordat ze al behoorlijk op leeftijd zijn.

Ten tweede is nieuwbouw en exploitatie van een regionaal zwembad goedkoper dan de optie 'ongewijzigd beleid', waarin de exploitatie van De Witte Brug en Het Baafje wordt gecontinueerd en een bad voor de inwoners van het zuidelijke gedeelte van de gemeente Bergen wordt gebouwd. Zelfs wanneer dat laatste bad niet wordt gebouwd – hetgeen tot een onjuiste vergelijking met de optie van een nieuw regionaal zwembad zou leiden – is bij ongewijzigd beleid het tekort van De Witte Brug en Het Baafje samen hoger dan dat van de beperkte en de minimumvariant.

Naast deze voordelen biedt een nieuw regionaal zwembad ook verschillende kansen, zoals samenwerking met zorginstellingen, campings en andere partners, alsmede clustering van beheer en exploitatie van sportaccommodaties in één organisatie.

Uit van de beoordeling van potentiële locaties blijkt, dat er twee haalbare locaties voor een nieuw zwembad bestaan.

6.2 Vervolg

Het is nu aan het bestuur van de drie gemeenten om keuzes te maken inzake de toekomst van de zwembaden en een nieuw regionaal zwembad. Daarbij gaat het in eerste instantie vooral om de precieze configuratie, de locatie, de verdeling van de investerings- en exploitatielasten en de verdere randvoorwaarden. Indien tot

realisatie van een regionaal zwembad wordt besloten, is het zaak om de gekozen locatie en de kansen nader uit te werken. Daarbij gaat het onder meer om samenwerking met externe partijen.

Bij een positief besluit tot vervolg wordt een plan van aanpak opgesteld, waarin wordt beschreven op welke wijze het project wordt georganiseerd. Ten eerste dient een gedetailleerde uitwerking aan de door de gemeenteraden gekozen ontwikkelingsrichtingen(en) te worden gegeven. Daarbij gaat het om de kostenverdeling, locatie en configuratie. Deze verdere uitwerking leidt tot een besluit om tot realisatie over te gaan.

In het plan van aanpak komen ook aspecten als het projectteam en de planning aan bod. De wijze van ontwikkelen (traditioneel⁸ of design en build⁹) heeft een belangrijke invloed op de rest van het proces. Over dit onderwerp zal in een vroeg stadium advies moeten worden gegeven en een besluit worden genomen.

Vervolgens wordt het Programma van Eisen opgesteld. Dat is een projectinhoudelijke beschrijving, waarbij functionele, technische, kwalitatieve en esthetische eisen aan bod komen. Bij een niet-traditioneel proces is het PvE veel uitgebreider – er komt immers geen bestek – en zal het onder andere met conceptovereenkomsten worden aangevuld. Bij het PvE hoort een budgetraming, waarmee eisen en kosten een samenhangend geheel vormen.

Hierna volgt de ontwikkelingsfase. Er zijn dan overeenkomsten met de architect en de adviseurs gesloten (traditioneel), of er is een overeenkomst voor ontwikkeling en realisatie (design en build) gesloten. In beide gevallen zal het project in stappen verder worden uitgewerkt, inclusief controlemomenten voor het ontwerp- en tekenwerk. De juridische achtergrond en projectorganisatie zijn in beide gevallen echter anders.

De te nemen vervolgstappen worden vooral bepaald door het richtinggevende besluit van de drie gemeenteraden. Kiezen voor een regionaal bad vergt uiteraard compromissen en investeringsbereidheid, maar biedt serieuze kansen voor de toekomst. Bovenal biedt het een kans om als drie gemeenten een belangrijke maatschappelijke voorziening **gezamenlijk** te realiseren: een voorbeeld voor Nederland!

⁸ Bij een traditionele aanbesteding vindt een selectie c.q. aanbesteding van architect en adviseurs plaats, waarna het project wordt uitgewerkt in achtereenvolgens een voorlopig ontwerp, een definitief ontwerp en het bestek.

⁹ Bij design en build vindt een selectie c.q. aanbesteding van de ontwikkelende aannemer plaats.

Bijlage 1 Exploitatie De Witte Brug

DE WITTE BRUG				
	2008	2009	2010	2011
Baten				
recreatief zwemmen	81.500	89.100	86.100	81.500
doelgroepen	42.200	47.900	55.400	54.700
zwemles/instructie	197.900	217.100	217.700	212.400
verenigingen/groepen	68.300	72.300	72.400	74.500
basisscholen gemeente	86.800	88.100	89.300	81.400
horeca	41.000	41.700	40.800	40.500
Turkse tuin, sauna, solarium/zonnebanken	19.600	22.100	19.600	19.400
overig	7.900	6.200	28.600	10.100
totaal	545.200	584.500	609.900	574.500
Lasten				
personeel	465.000	487.700	477.000	506.500
brandstoffen (gas)	72.700	85.000	67.200	62.100
elektriciteit	45.800	33.200	45.000	37.300
teruggaaf energieheffing	0	-10.200	-10.300	-14.400
water	9.900	10.500	10.900	10.900
chemicaliën			6.100	6.900
schoonmaak	8.800	10.600	26.200	29.600
onderhoud	85.400	85.400	72.000	60.300
kantoor	16.700	14.400	6.000	6.500
verkoop	3.000	8.000	6.100	10.100
accountant	11.700	11.600	10.600	10.000
verzekeringen	8.000	4.700	4.800	6.100
belastingen	0	15.500	17.900	17.600
overig algemeen	18.900	31.400	51.800	45.500
inkoop	20.600	21.000	22.000	22.000
huur/erfpacht			100	100
afschrijvingen	71.300	72.300	72.500	71.800
rente	52.300	48.600	46.700	39.800
lasten vorig boekjaar			0	-600
totaal	889.900	929.700	932.400	927.900
exploitatietekort	-344.700	-345.200	-322.500	-353.400
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-221.200	-224.400	-203.300	-241.900

Bijlage 2 Exploitatie De Beeck

DE BEECK		
	2009	2010
Baten		
zwembad, sauna, horeca, schoonheidssalon	753.900	767.700
totaal	753.900	767.700
Lasten		
personeel	557.100	497.100
dagelijks onderhoud	10.800	7.600
exploitatie- en machinekosten	22.600	14.000
kantoor	17.000	33.300
verkoop	7.500	10.800
algemeen	69.500	84.700
inkoop	41.400	40.200
huur/erfpacht	79.600	93.600
afschrijvingen	8.100	7.600
bankkosten	700	900
totaal	814.200	789.700
exploitatietekort	-60.300	-22.100
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-51.500	-13.600

Bijlage 3 Exploitatie Het Baafje

HET BAAFJE				
	2008	2009	2010	2011
Baten				
entreegelden	82.500	104.900	87.500	51.200
schoolzwemmen	3.800	3.800	3.800	3.800
huur/pacht	1.200	1.200	1.100	1.100
overig	100	0	5.500	6.400
totaal	87.700	110.000	98.000	62.500
Lasten				
personeel	200.600	177.600	154.100	152.100
elektra	9.100	8.500	7.000	6.300
gas	17.700	-1.800	-8.700	1.300
water	13.500	10.800	14.100	7.800
chemicaliën	14.300	16.600	13.500	11.100
onderhoud	26.400	52.700	53.000	17.600
kantoor	2.400	1.400	1.300	1.100
verkoop	1.300	2.300	2.700	900
verzekeringen	3.000	3.300	3.100	2.900
belastingen	5.800	4.600	7.000	5.200
overig	3.500	9.900	10.300	6.400
kapitaallasten	35.500	51.400	51.200	53.900
overhead	78.900	106.500	44.900	59.700
totaal	411.900	443.700	353.500	326.000
exploitatietekort	-324.200	-333.700	-255.500	-263.500
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-288.700	-282.300	-204.400	-209.600
exploitatietekort excl. kapitaallasten en overhead	-209.800	-175.700	-159.500	-150.000

Bijlage 4 Zwemvoorzieningen in de omgeving

Naam	De Beek	De Witte Brug	Het Baafje	Loos	Dampegheest	Hotel Zuiderduin	Hotel Akersloot
Plaats	Bergen	Castricum	Heiloo	Heiloo	Limmen	Egmond aan Zee	Akersloot
Afstand tot De Beek in km.	0,0	17,4	11,4	11,4	9,3	13,4	11,5
Afstand tot De Beek in min.	0	26	18	18	14	20	19
Afstand tot De Witte Brug in km.	17,4	0,0	9,4	9,4	8,3	4,5	12,5
Afstand tot De Witte Brug in min.	26	0	15	15	13	7	18
Afstand tot Het Baafje in km.	11,4	9,4	0,0	0,0	0,0	5,5	9,0
Afstand tot Het Baafje in min.	18	15	0	0	0	9	16
Baden en faciliteiten	Wedstrijdbad, recreatiebad met whirlpool, jetstream en babybadje. Tevens: indoor tennisbal, wellnessfaciliteiten, schoonheidssalon, horeca, diverse ruimten	Wedstrijdbad, recreatiebad met glijbaan, peuterbad, whirlpool, Turkse tuin, saunafaciliteiten, solarium/zonnebanken, horeca	50-meterbad met dulpanken en waterpolodoel, instructiebad, peuterbad, ligweide met speeltuintje	Instructiebad	Wedstrijdbad, horeca, ligweide met sport- en speltoestellen	Instructiebad van hotel, met sauna	Klein instructiebad in hotel
Karakter	Binnenbad	Binnenbad	Buitenbad	Binnenbad	Buitenbad	Binnenbad	Binnenbad
Tarieven							
- recreatief zwemmen	€ 4,50	€ 4,00		Tarieven onbekend			
- losse badenkaart	€ 3,50	€ 3,60	€ 4,00	Reserveren verplicht	€ 2,50	€ 15,00	Alleen voor hotelgasten
- jeugd	€ 3,80	€ 3,64	€ 3,60		€ 2,50		
- meerbadekaart (per keer)	€ 3,15	€ 3,27	€ 2,70		€ 2,00		
- jeugd					€ 2,00		
leszwemmen							
- gemiddelde prijs per 30 min.	€ 5,54	€ 5,00		Tarieven onbekend			€ 7,33
doelgroepen							
- soorten	Zwangerschapswemmen, baby-/peuterzwemmen, aquajoggen, MBvO, 50 fit	Aquajoggen, aquarobic, aquabodymix, hydrofit, trimzwemmen, zwangerschapswemmen, ouder-/kindzwemmen, fibrosiwim, aquamedisch en reactivingszwemmen, 50-plus		Zwangerschapswemmen, baby-/peuter-/kleuterzwemmen, trimzwemmen, hydrofitness, aquajoggen, reactivierend zwemmen			
- gemiddelde prijs	€ 6,12	€ 5,20		Tarieven onbekend			

Naam	Dynamic Fit	De Waterkokers	De Hout	Zwemschool De Badkuip	Sportfondsenbad	Hoornse Vaart	De Zien
Plaats	Alkmaar	Heemskerk	Alkmaar	Alkmaar	Beverwijk	Alkmaar	Uitgeest
Afstand tot De Beek in km.	4,2	24,6	6,6	5,4	26,6	7,6	18,2
Afstand tot De Beek in min.	7	28	11	9	31	12	21
Afstand tot De Witte Brug in km.	13,8	4,7	11,0	12,4	6,3	14,7	8,6
Afstand tot De Witte Brug in min.	20	7	16	18	11	23	12
Afstand tot Het Baafje in km.	7,9	13,6	5,1	6,5	16,3	8,8	15,1
Afstand tot Het Baafje in min.	12	22	8	11	25	15	17
Baden en faciliteiten	Klein instructiebad in wellnesscentrum	Recreatiebad met glijbaan, whirlpools, wildwaterbaan, waterval en andere recreatieve elementen, verwarmd uitzwembad, wedstrijdbad, instructiebad, peuterbad, zonneweide met peuterbad, horeca, sporthal, horeca	Wedstrijdbad, instructiebad	Instructiebad	50-meterbad, instructiebad met 2 duikplanken, waterglijbaan, horeca	Golfslagbad, 50-meterbad met scheidsingswand, wedstrijdbad, instructiebad, waterspeeltuin, whirlpools, zonnebanken, buitenbad, ligweide met speelattributen, horeca, sporthal, health center	Wedstrijdbad, groot speelbad, glijbaan, kleutervijver met mini speeltuin, zonneweide, horeca
Karakter	Binnenbad	Binnenbad	Binnenbad	Binnenbad	Binnenbad	Combibad	Buitenbad
Tarieven							
recreatief zwemmen							
- losse badenkaart		€ 5,40	€ 3,40		€ 4,05	€ 4,20	€ 3,25
- jeugd		€ 4,80	€ 2,50		€ 3,75	€ 3,10	€ 2,35
- meerbadenskaart (per keer)		€ 4,62	€ 3,06		€ 3,65	€ 3,78	€ 2,71
- jeugd		€ 4,05	€ 2,25		€ 3,65	€ 2,79	€ 1,96
leszwemmen							
- gemiddelde prijs per 30 min.	€ 4,73	€ 6,17	€ 4,33	€ 12,00	€ 4,45	€ 4,33	Tarieven onbekend
doelgroepen							
- soorten	Alleen voor leden	Aquacycling, aquabodyshape, aquatrimmen, aquatraining, baby /peuterzwemmen, zwangerschapszwemmen	AquaJoggen, ouder-/kindzwemmen, 50+, zwemfit, zwangerschapszwemmen, gehandicaptenzwemmen, vrouwenzwemmen	Baby-/peuter-/kleuterzwemmen	55+ sportief, zwangerschapszwemmen, trimzwemmen, combifit, aquajoggen, hydrofit, aquafitness (avond), baby-peuter en aquaJog	AquaJoggen, aquarobics, ouder-/kindzwemmen, zwomfit, dameszwemmen	Onbekend
- gemiddelde prijs		€ 5,40	€ 4,63	€ 7,85	€ 5,70	€ 6,50	

Naam	De Bever	Sport Lagune	De Geus Sports Club	De Crommenije	Geestmerend	Campingpark De Bongerd - Holle Bolle Plons
Plaats	Sint Pancras	Heerhugowaard	Broek op Langedijk	Krommenie	Warmenhuizen	Tuitenhorn
Afstand tot De Beek in km.	9,8	9,9	11,3	24,5	11,6	11,8
Afstand tot De Beek in min.	15	15	17	26	20	20
Afstand tot De Witte Brug in km.	18,7	17,7	21,6	13,1	26,1	26,8
Afstand tot De Witte Brug in min.	28	24	30	16	37	38
Afstand tot Het Baafje in km.	12,8	11,8	15,7	21,0	20,2	20,9
Afstand tot Het Baafje in min.	20	17	22	21	29	30
Baden en faciliteiten	Wedstrijdbad met duikplank, recreatiebad, glijbanen, peuterbad, horeca, ligweide	Instructiebad, onderdeel van sportcentrum	Saunabad, instructiebad, onderdeel van centrum met o.a. fitness, wellness, kinderdagverblijf	50-meterbad, recreatiebad met afgescheiden peutergedeelte, duikplanken, ligweide	Wedstrijdbad, half diep bad met glijbaan, peuterbad, ligweide	Overdekte waterspeeltuin met glijbanen, speeltoestellen en trampoline, onderdeel van attractiepark met camping, speeltuin en horeca
Karakter	Buitenbad	Binnenbad	Binnenbad	Buitenbad	Buitenbad	Binnenbad
Tarieven						
- recreatief zwemmen						
- losse badenkaart	€ 4,50	Alleen voor leden	-	€ 5,00	Tarieven onbekend	€ 3,50
- jeugd	€ 4,00		-	€ 4,50		€ 8,25
- meerbadenskaart (per keer)	€ 3,75		-			-
- jeugd	€ 3,33		-			-
leszwemmen						
- gemiddelde prijs per 30 min.	€ 2,97	€ 5,93	€ 4,50		Leskaart: € 70,-	-
doelgroepen						
- soorten	AquaJoggen, trinzwemmen	Aquazumba, aqua 50+, aquarobics, kidsfit	Zwangerschapszwemmen, ouder-/kindzwemmen		Trinzwemmen	-
- gemiddelde prijs	€ 2,97	Alleen voor leden	€ 6,58		Abonnement: € 50,-	-

Bijlage 5 Demografische ontwikkeling sinds 2000

Bergen

jaar	2001	2005	2010
totaal	31.687	31.694	30.985
0 tot 5 jaar	1.547	1.473	1.195
5 tot 10 jaar	1.899	1.809	1.692
10 tot 15 jaar	1.768	1.933	1.851
15 tot 20 jaar	1.713	1.731	1.829
20 tot 25 jaar	1.431	1.281	1.186
25 tot 30 jaar	1.426	1.185	902
30 tot 35 jaar	1.929	1.539	1.055
35 tot 40 jaar	2.182	2.127	1.671
40 tot 45 jaar	2.175	2.342	2.246
45 tot 50 jaar	2.314	2.212	2.397
50 tot 55 jaar	3.117	2.420	2.275
55 tot 60 jaar	2.401	3.077	2.405
60 tot 65 jaar	2.017	2.348	3.057
65 tot 70 jaar	1.632	1.840	2.274
70 tot 75 jaar	1.384	1.479	1.714
75 tot 80 jaar	1.176	1.178	1.317
80 tot 85 jaar	841	935	982
85 tot 90 jaar	471	521	632
90 tot 95 jaar	213	208	244
95 jaar of ouder	51	56	61

Castricum

jaar	2002	2005	2010
totaal	35.177	35.091	34.652
0 tot 5 jaar	2.145	2.033	1.524
5 tot 10 jaar	2.397	2.347	2.159
10 tot 15 jaar	2.303	2.413	2.401
15 tot 20 jaar	1.956	2.132	2.348
20 tot 25 jaar	1.674	1.517	1.671
25 tot 30 jaar	1.685	1.400	1.225
30 tot 35 jaar	2.348	1.963	1.339
35 tot 40 jaar	2.857	2.587	2.054
40 tot 45 jaar	2.711	2.870	2.667
45 tot 50 jaar	2.471	2.597	2.849
50 tot 55 jaar	2.743	2.518	2.573
55 tot 60 jaar	2.500	2.754	2.452
60 tot 65 jaar	1.970	2.160	2.649
65 tot 70 jaar	1.723	1.801	2.035
70 tot 75 jaar	1.508	1.545	1.669
75 tot 80 jaar	1.095	1.191	1.357
80 tot 85 jaar	635	804	982
85 tot 90 jaar	313	308	514
90 tot 95 jaar	108	118	134
95 jaar of ouder	35	33	50

Heiloo

jaar	2000	2005	2010
totaal	21.751	22.106	22.451
0 tot 5 jaar	1.361	1.317	1.078
5 tot 10 jaar	1.344	1.444	1.439
10 tot 15 jaar	1.179	1.357	1.471
15 tot 20 jaar	1.075	1.161	1.325
20 tot 25 jaar	975	769	910
25 tot 30 jaar	1.199	772	707
30 tot 35 jaar	1.586	1.288	871
35 tot 40 jaar	1.650	1.662	1.420
40 tot 45 jaar	1.523	1.734	1.754
45 tot 50 jaar	1.494	1.582	1.791
50 tot 55 jaar	1.731	1.556	1.626
55 tot 60 jaar	1.458	1.746	1.518
60 tot 65 jaar	1.430	1.398	1.741
65 tot 70 jaar	1.198	1.358	1.375
70 tot 75 jaar	1.000	1.127	1.287
75 tot 80 jaar	773	877	1.002
80 tot 85 jaar	406	596	686
85 tot 90 jaar	257	244	332
90 tot 95 jaar	89	101	104
95 jaar of ouder	23	17	14

Bijlage 6 Demografische prognose

(cijfers in duizendtallen)

Bergen

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	30,4	30,2	29,9	29,5	29,4	29,1	28,8	28,5	28,4	28,2
0 tot 5 jaar	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
5 tot 10 jaar	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
10 tot 15 jaar	1,8	1,8	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2
15 tot 20 jaar	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6
20 tot 25 jaar	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
25 tot 30 jaar	1,0	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
30 tot 35 jaar	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,3
35 tot 40 jaar	1,3	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
40 tot 45 jaar	2,1	2,0	1,9	1,7	1,5	1,3	1,2	1,1	1,0	1,0
45 tot 50 jaar	2,4	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,0	1,9	1,7	1,4
50 tot 55 jaar	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2
55 tot 60 jaar	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,3	2,2	2,2	2,3	2,3
60 tot 65 jaar	2,8	2,6	2,5	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1
65 tot 70 jaar	2,5	2,8	2,9	2,9	2,9	2,7	2,5	2,4	2,2	2,2
70 tot 75 jaar	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,4	2,6	2,7	2,7	2,8
75 tot 80 jaar	1,4	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9
80 tot 85 jaar	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
85 tot 90 jaar	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7
90 tot 95 jaar	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
95 jaar of ouder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Castricum

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	34,8	34,8	34,8	34,7	34,7	34,7	34,5	34,5	34,5	34,6
0 tot 5 jaar	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4
5 tot 10 jaar	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4
10 tot 15 jaar	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	1,8	1,7	1,6	1,6
15 tot 20 jaar	2,5	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,3	2,2
20 tot 25 jaar	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1
25 tot 30 jaar	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0
30 tot 35 jaar	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,8	1,9
35 tot 40 jaar	1,7	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5
40 tot 45 jaar	2,5	2,4	2,2	2,1	1,9	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5
45 tot 50 jaar	2,9	2,8	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4	2,2	2,1	1,9
50 tot 55 jaar	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	2,6
55 tot 60 jaar	2,4	2,4	2,5	2,6	2,6	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8
60 tot 65 jaar	2,6	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,6
65 tot 70 jaar	2,3	2,5	2,5	2,6	2,6	2,5	2,4	2,3	2,4	2,4
70 tot 75 jaar	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,2	2,4	2,4	2,4	2,4
75 tot 80 jaar	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
80 tot 85 jaar	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
85 tot 90 jaar	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
90 tot 95 jaar	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
95 jaar of ouder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Heiloo

jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
totaal	22,5	22,4	22,4	22,3	22,4	22,5	22,6	22,7	22,7	22,9
0 tot 5 jaar	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
5 tot 10 jaar	1,3	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
10 tot 15 jaar	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	1,0
15 tot 20 jaar	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
20 tot 25 jaar	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
25 tot 30 jaar	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4
30 tot 35 jaar	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3
35 tot 40 jaar	1,2	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
40 tot 45 jaar	1,7	1,7	1,6	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
45 tot 50 jaar	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4
50 tot 55 jaar	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8
55 tot 60 jaar	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7
60 tot 65 jaar	1,7	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
65 tot 70 jaar	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
70 tot 75 jaar	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,5
75 tot 80 jaar	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
80 tot 85 jaar	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
85 tot 90 jaar	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
90 tot 95 jaar	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
95 jaar of ouder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

Bijlage 7 Indicatieve exploitatieraming optimale variant

REGIONAAL ZWEMBAD - OPTIMALE VARIANT	
Baten	
recreatief zwemmen binnenbad	335.600
recreatief zwemmen buitenbad	84.400
doelgroepen	130.500
zwemles	479.300
verenigingen/groepen	152.500
schoolzwemmen	12.800
horeca	212.000
totaal	1.407.100
Lasten	
personeel	886.400
personeel horeca	74.200
brandstoffen	122.800
elektriciteit	92.500
water	16.700
teruggave energielasting	-20.000
chemicaliën	7.100
schoonmaak	27.500
dagelijks onderhoud	41.400
groot onderhoud	124.100
kantoor	21.100
verkoop	29.500
administratie en beheer	49.200
accountant	12.700
verzekeringen	14.100
belastingen	28.100
inkoop	70.700
overig	54.900
kapitaallasten	634.700
totaal	2.287.600
exploitatietekort	-880.500
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-245.800

Bijlage 8 Indicatieve exploitatieraming beperkte variant

REGIONAAL ZWEMBAD - BEPERKTE VARIANT	
Baten	
recreatief zwemmen binnenbad	173.300
recreatief zwemmen buitenbad	70.000
doelgroepen	130.500
zwemles	479.300
verenigingen/groepen	152.500
schoolzwemmen	12.800
horeca	169.500
totaal	1.187.800
Lasten	
personeel	750.400
personeel horeca	59.300
brandstoffen	100.400
elektriciteit	75.800
water	13.400
teruggave energiebelasting	-17.500
chemicaliën	5.800
schoonmaak	22.000
dagelijks onderhoud	37.500
groot onderhoud	112.500
kantoor	17.200
verkoop	24.300
administratie en beheer	40.400
accountant	10.100
verzekeringen	11.300
belastingen	22.600
inkoop	56.500
overig	45.100
kapitaallasten	574.200
totaal	1.961.400
exploitatietekort	-773.600
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-199.400

Bijlage 9 Indicatieve raming minimumvariant

REGIONAAL ZWEMBAD - MINIMUMVARIANT	
Baten	
recreatief zwemmen binnenbad	126.800
recreatief zwemmen buitenbad	48.800
doelgroepen	99.000
zwemles	398.300
verenigingen/groepen	127.500
schoolzwemmen	12.800
horeca	135.000
totaal	948.100
Lasten	
personeel	608.000
personeel horeca	47.300
brandstoffen	75.500
elektriciteit	57.700
water	10.400
teruggave energiebelasting	-15.000
chemicaliën	4.400
schoonmaak	16.700
dagelijks onderhoud	27.500
groot onderhoud	82.500
kantoor	13.700
verkoop	19.400
administratie en beheer	32.200
accountant	8.100
verzekeringen	9.000
belastingen	18.000
inkoop	45.000
overig	36.000
kapitaallasten	423.100
totaal	1.519.600
exploitatietekort	-571.600
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-148.500

Bijlage 10 Raming De Witte Brug bij ongewijzigd beleid

DE WITTE BRUG - ONGEWIJZIGD BELEID	
Baten	
recreatief zwemmen	92.400
doelgroepen	57.000
zwemles/instructie	222.300
verenigingen/groepen	76.800
basisscholen gemeente	0
horeca	45.700
Turkse tuin, sauna, solarium/zonnebanken	18.300
overig	5.000
totaal	517.400
Lasten	
personeel	450.500
brandstoffen (gas)	62.000
elektriciteit	37.300
teruggaaf energieheffing	-14.000
water	11.000
chemicaliën	7.000
schoonmaak	30.000
onderhoud	60.000
kantoor	6.500
verkoop	10.000
accountant	10.000
verzekeringen	6.000
belastingen	17.500
overig algemeen	25.000
inkoop	22.800
nieuwe kapitaallasten	184.500
afschrijvingen	72.000
rente	37.000
totaal	1.035.100
exploitatietekort	-517.700
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-224.200

Bijlage 11 Raming Het Baafje bij ongewijzigd beleid

HET BAAFJE	
Baten	
entreegelden	100.000
schoolzwemmen	0
huur/pacht	1.200
overig	0
totaal	101.200
Lasten	
personeel	163.800
elektra	6.000
gas	10.000
water	10.000
chemicaliën	11.000
onderhoud	47.700
kantoor	1.000
verkoop	1.000
verzekeringen	3.000
belastingen	5.500
overig	6.000
kapitaallasten	54.000
overhead	60.000
totaal	379.000
exploitatietekort	-277.800
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-223.800

Bijlage 12 Indicatieve exploitatieraming bad Egmond

ZWEMBAD IN EGMOND	
Baten	
recreatief zwemmen	52.500
doelgroepen	22.500
zwemles	87.800
verenigingen/groepen	27.500
schoolzwemmen	12.800
horeca	35.500
totaal	238.600
Lasten	
personeel	161.600
personeel horeca	12.400
brandstoffen	31.000
elektriciteit	22.500
water	3.600
chemicaliën	1.600
schoonmaak	11.000
dagelijks onderhoud	16.000
groot onderhoud	48.000
kantoor	7.200
verkoop	9.500
administratie en beheer	14.300
accountant	4.800
verzekeringen	5.000
belastingen	5.200
inkoop	11.800
overig	11.900
kapitaallasten	241.800
totaal	619.300
exploitatietekort	-380.700
exploitatietekort excl. kapitaallasten	-139.000

